

Z ŻYCIA PTB POLISH BOTANICAL SOCIETY NEWS

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO W 2007 ROKU

Polish Botanical Society in 2007

Podstawę do napisania sprawozdania stanowiły:

1. sprawozdania z działalności poszczególnych Oddziałów i Sekcji PTB,
2. sprawozdanie z działalności biblioteki PTB.

I. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA PTB

ZEBRANIA PLENARNE TOWARZYSTWA

W roku sprawozdawczym odbyły się 3 posiedzenia Zarządu Głównego: 5 maja, 3 września i 10 listopada oraz Walne Zgromadzenie Delegatów połączone z wyborami nowego Zarządu PTB w dniu 3 września.

Posiedzenia poświęcone były sprawom bieżącym Towarzystwa m.in. organizacji 54 Zjazdu PTB i zjazdów kolejnych, podniesieniu wartości i poczytności czasopism PTB oraz statutowej działalności oddziałów i sekcji PTB.

DANE OSOBOWE

Władze PTB po Walnym Zgromadzeniu Delegatów oraz skład Zarządu Oddziałów i Sekcji w roku bieżącym przedstawiono w tabelach 1–5. Towarzystwo Botaniczne na koniec tego roku liczyło 1236 członków, w tym 42 krajowych członków honorowych i 18 zagranicznych. Do PTB przyjęto 37 nowych członków, a ubyło (zmarło, skreślono z listy lub zrzekło się członkostwa) 55 osób (Tab. 4).

BIBLIOTEKA PTB

Biblioteka PTB zajmuje się na bieżąco krajową i międzynarodową wymianą wysyłkową czasopism wydawanych przez Towarzystwo.

Realizowane jest komputerowe katalogowanie i elektroniczne udostępnianie zbiorów. Zgromadzony księgozbiór poddawany jest oprawie i niezbędnym naprawom.

Gromadzenie zbiorów oparte jest prawie wyłącznie na wpływach z wymiany zagranicznej, w niewielkim stopniu z wymiany krajowej i darów. Czasopisma przeznaczone na wymianę, jak również wprowadzone do księgozbioru, Biblioteka otrzymuje nieodpłatnie od Zarządu Głównego PTB. Obecnie stan księgozbioru Biblioteki liczy: 6715 woluminów wydawnictw zwartych (w tym 19 woluminów starodruków), 18023 odbitek i broszur, 21814 woluminów (815 tytułów) wydawnictw ciągłych.

W okresie sprawozdawczym opracowano 174 woluminy wydawnictw ciągłych (432 egzemplarze) o wartości 27 404 zł i 61 woluminów wydawnictw zwartych o wartości 5 638 zł (przy wycenie wpływów Biblioteka opiera się na aktualnym, średnim kursie walut obcych, publikowanym przez NBP). Do kontrahentów zagranicznych wysłano 1039 egzemplarzy czasopism o wartości 19 594 zł. Do bibliotek polskich w ramach wymiany wysłano 49 egzemplarzy czasopism o wartości 1000 zł. W ramach egzemplarza obowiązkowego przekazano 108 egzemplarzy o wartości 2 255 zł. Rozesłano łącznie 1196 egz. czasopism o wartości 22 849 zł. Na zamówienie instytucji i pracowników naukowych sprzedano 603 egzemplarze wydawnictw PTB o łącznej wartości 12 285 zł.

Opracowano 110 rekordów bibliograficznych tytułów czasopism i zasobów do katalogu elektronicznego w systemie bibliotecznym MAK, w formacie Marc 2.1. Prowadzone jest bieżące uzupełnianie zasobów czasopism już wprowadzonych. Uaktualniono wykaz tytułów czasopism zagranicznych otrzymywanych przez Bibliotekę i notowanych przez Katalog Centralny Biblioteki Narodowej.

Oddano do oprawy dwa tytuły czasopism: *Monographiae Botanicae* i *Ochrona Przyrody*.

Przygotowano 618 przesyłek listowych o wartości znaczków 9 170,65 zł oraz wysłano 68 przesyłek z końca ubiegłego roku o wartości znaczków 1172 zł.

Tabela 1. Władze PTB po Walnym Zgromadzeniu Delegatów w dniu 3 września 2007 roku.

Prezes	prof. dr hab. Jan J. Rybczyński
Wiceprezes	prof. dr hab. Maria Ławrynowicz
Sekretarz Generalny	dr Anna Mikuła
Z-ca Sekretarza	dr Halina Galera
Skarbnik	prof. dr hab. Elżbieta Romanowska
Z-ca skarbnika	dr Adam Rostański
Redaktor Wydawnictw PTB	prof. dr hab. Beata Zagórska-Marek
Członek Prezydium odpowiedzialny za upowszechnianie wiedzy botanicznej	prof. dr hab. Jacek Herbich
Członek Prezydium odpowiedzialny za Bibliotekę i Archiwum	dr Teresa Bielska
Członek Prezydium odpowiedzialny za kontakty zagraniczne	prof. dr hab. Elżbieta Zenkter
Członkowie Zarządu Głównego z wyboru Walnego Zgromadzenia Delegatów	prof. dr hab. Zbigniew Mirek prof. dr hab. Krystyna Czyżewska prof. dr hab. Elżbieta Weryszko-Chmielewska dr hab. Agnieszka Popieła dr Ewa Krasicka-Korczyńska
Komisja Rewizyjna: Przewodniczący Z-ca Przewodniczącego Sekretarz Członkowie	prof. dr hab. Tomasz Załuski prof. dr hab. Maria Herbich dr Anna Bomanowska prof. dr hab. Roman Starck dr Wanda Wojtowicz

Na miejscu skorzystało z Biblioteki 125 osób, wypożyczając 72 druki zwarte, 276 czasopism, 12 odbitek. Poza Bibliotekę wypożyczono 4 druki zwarte i 49 tytułów czasopism. Biblioteka wykonała kserokopie 52 artykułów z czasopism zagranicznych dla 9 instytucji naukowych i 11 osób.

Biblioteka udostępnia zgromadzone zbiory czytelnikom dwa razy w tygodniu (wtorek i czwartek); tel.: 022 5530532; e-mail: ptb-bibl@biol.uw.edu.pl

II. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Polskie Towarzystwo Botaniczne uczestniczy w rozwoju nauk botanicznych i upowszechnianiu wiedzy botanicznej na skalę ogólnopolską i międzynarodową. Organizowane sympozja, konferencje, sesje naukowe, wycieczki terenowe oraz regularnie wydawane czasopisma naukowe umożliwiają podnoszenie poziomu naukowego

członków Towarzystwa i służą wymianie myśli naukowej.

W 2007 roku oddziały i sekcje Towarzystwa wzięły udział w organizacji następujących ogólnopolskich i międzynarodowych konferencji oraz spotkań naukowych:

1) 54 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego pt.: „Botanika w Polsce – sukcesy, problemy, perspektywy”, 3–8.09.2007, Szczecin. Organizatorzy: Oddział Szczeciński PTB oraz Uniwersytet Szczeciński. Obrady odbywały się w 13 sekcjach: Aerobiologicznej, Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin, Briologicznej, Dendrologicznej, Fizjologii i Biochemii Roślin, Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej, Historii Botaniki, Kultur Tkankowych Roślin, Lichenologicznej, Mikologicznej, Ogrodów Botanicznych i Arboretów, Paleobotanicznej, Pteridologicznej. Na Zjazd zgłoszono 134 referaty i 229 plakatów.

Tabela 2. Władze oddziałów PTB w 2007 roku.

Oddział	Data wy- boru władz	Przewodniczący	Wiceprzewodniczący	Sekretarz	Skarbnik
Białostocki	29.11.2007	dr Katarzyna Kolanko	dr hab. Iwona Ciereszko	dr Ewa Pirożnikow	dr Anna Matwiejuk
Bydgoski	31.05.2007	dr Ewa Krasicka-Korczyńska	–	dr Tomasz Stosik	dr Anna Sawilska
Gdański	31.05.2007	prof. dr hab. Jacek Herbich	dr Martin Kukwa	dr Monika Badura	dr Krystyna Burkiewicz
Kielecki	31.05.2007	dr Renata Piwowarczyk	dr Janusz Łuszczynski	dr Anna Łubek	dr Joanna Ślusarczyk
Krakowski	24.05.2007	prof. dr hab. Konrad Wołowski	prof. dr hab. Ludwik Frey	dr Paweł Kapusta	dr hab. Krystyna Towpasz
Lubelski	17.05.2007	dr hab. Marek Kucharczyk	prof. dr hab. Elżbieta Weryszko-Chmielewska	dr Joanna Czarnecka	dr Aneta Sulborska
Łódzki	25.06.2007	prof. dr hab. Jan Siciński	prof. dr hab. Kazimierz Marciniak, prof. dr hab. Krystyna Janas	mgr Maria Serwik	dr Jacek Patykowski
Olsztyński	29.06.2007	prof. dr hab. Czesław Hołdyński	–	dr Elżbieta Ejdyś	dr Dariusz Kubiak
Poznański	23.05.2007	prof. dr hab. Elżbieta Zenktelek	prof. dr hab. Maria Wojterska	dr Sławomir Borek	mgr Łukasz Wojtyła
Skierniewicki	26.04.2007	dr Hanna Bryk	dr hab. Krystyna Górecka	dr Adam Marosz	dr Ludwika Kawa-Miszczak
Szczeciński	30.05.2007	dr hab. Agnieszka Popieła	dr Marcin Kubus	dr Zofia Sotek	dr Wojciech Kowalski
Śląski	26.04.2007	dr hab. Adam Rostański	dr Zbigniew Wilczek	dr Katarzyna Bzdęga	dr Monika Jędrzejczyk-Korycińska
Toruński	14.03.2007	dr hab. Anna Goc	–	mgr Dariusz Kamiński	dr Lucjan Rutkowski
Warszawski	13.06.2007	prof. Jacek Zakrzewski	dr Piotr Sikorski	dr Małgorzata Sułkowska	dr Danuta Solecka
Wrocławski	31.05.2007	prof. dr hab. Romuald Kosina	dr hab. Ewa Fudali	dr Agnieszka Kreitschitz	–

Zorganizowane sesje terenowe prowadzone były w najcenniejszych obiektach przyrodniczych zachodniej części Pomorza, tj. w Szczecińskim Parku Krajobrazowym („Puszcza Bukowa”), w arboretach w Glinnej i Przelewicach, w rezerwatach i zespołach przyrodniczo-krajobrazowych Puszczy Goleniowskiej, w rezerwatach: Doliny Dolnej Odry, Pojezierza Myśliborskiego, Drawieńskiego Parku Narodowego oraz Drawskiego Parku Krajobrazowego; w rezerwacie „Bielinek” i w Cedyńskim Parku Krajobrazowym, w Wolińskim Parku Narodowym oraz w Ińskim

Parku Krajobrazowym. Na sesjach terenowych przedstawiono i dyskutowano na temat zasobów florystycznych oraz szaty roślinnej wymienionych obiektów, a także problemów ich ochrony. Ogółem w Zjeździe uczestniczyło 550 osób.

2) 1th International Symposium pt.: „Flora, Vegetation and Landscape of Pomerania”, 6–8.09.2007, Szczecin. Organizatorzy: Oddział Szczeciński PTB, Uniwersytet Szczeciński oraz Uniwersytet w Rostoku. Na sympozjum wygłoszono 17 referatów i zaprezentowano 23 plakaty. W sympozjum uczestniczyło 55 osób.

Tabela 3. Władze sekcji PTB w 2007 roku.

Sekcja	Data wy- boru władz	Przewodniczący	Wiceprzewodniczący	Sekretarz
Aerobiologiczna	21.05.2005	prof. dr hab. Elżbieta Weryszko-Chmielewska	dr Idalia Kasprzyk	dr Krystyna Piotrowska
Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin	6.09.2007	prof. dr hab. Elżbieta Bednarska	dr hab. Janusz Kozdój	dr Joanna Leśniewska
Briologiczna	27.04.2007	dr Anna Rusińska	dr hab. Ewa Fudali	mgr Mirosław Szczepański
Dendrologiczna	28.06.2004	dr Tomasz Bojarczuk	dr Władysław Danielewicz	dr Ewa Jerzak
Fizjologii i Biochemii Roślin	6.09.2007	prof. dr hab. Janusz Kępczyński	nie wybrano	nie wybrano
Fykologiczna	3.09.2007	vacat		
Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej	30.05.2006	prof. dr hab. Jan Holeksa	prof. dr hab. Jacek Herbich dr Ewa Pirożnikow	dr Magdalena Żywiec
Historii Botaniki	22.05.2007	prof. dr hab. Ludwik Frey	prof. dr hab. Tomasz Majewski	dr Izabela Krzeptowska-Moszkowicz
Kultur Tkankowych Roślin	7.09.2006	prof. dr hab. Ewa Kępczyńska	dr hab. Barbara Thiem	dr Eleonora Gabryszewska
Lichenologiczna	5.09.2007	doc. dr hab. Urszula Bielczyk	dr Maria Kossowska	dr Robert Kościelniak
Mikologiczna	6.09.2007	prof. dr hab. Maria Dynowska	prof. dr hab. Stefan Friedrich	dr Janusz Łuszczynski
– przy Oddziale łódzkim		dr Kazimierz Kopczyński	dr Izabela Kałucka	mgr Dominika Ślusarczyk
– przy Oddziale poznańskim		prof. dr hab. Anna Bujakiewicz	–	dr Tomasz Leski
– przy Oddziale warszawskim		prof. dr hab. Joanna Marcinkowska	–	dr Krystyna Grzelak
Ogrodów Botanicznych i Arboretów	6.09.2007	dr Maria Lankosz-Mróz	dr Narcyz Piórecki	mgr Elżbieta Melon
Paleobotaniczna	20.04.2007	dr hab. Dorota Nalepka	dr Barbara Słodkowska	dr Jadwiga Ziaja
Pteridologiczna	5.09.2007	Dr Ewa Szczęśniak	–	prof. dr hab. Elżbieta Zenteler

3) 7 Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Eco-physiological Aspects of Plant Responses to Stress Factors”, 19–22.09.2007, Kraków. Konferencja była zorganizowana przez Sekcję Fizjologii i Biochemii Roślin PTB, Komitet Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin PAN oraz Instytut Fizjologii Roślin PAN w Krakowie przy współpracy z Instytutem Ochrony Roślin Węgierskiej Akademii Nauk, Słowackiego Uniwersytetu Rolniczego w Nitrze, Katedry Fizjologii Roślin SGGW w Warszawie, Instytutu Biologii Akademii Pedagogicznej w Krakowie oraz Katedry Fizjologii Roślin Akademii Rolniczej w Krakowie. Naukowym celem konferencji było

zapoznanie uczestników z aktualnym stanem badań z zakresu fizjologii stresu. Realizacji tego celu podporządkowany był wybór tematów wykładów plenarnych obejmujących zagadnienia o charakterze przeglądowym. Autorzy wykładów plenarnych poruszyli również zagadnienia dotyczące bardziej szczegółowych aspektów reakcji roślin na stresy, w tym również aspekty metodyczne z zakresu najnowszych osiągnięć biologii molekularnej i biotechnologii. Program konferencji sprzyjał stworzeniu możliwości wymiany poglądów oraz dyskusji dotyczącej uzyskanych wyników badań dla nawiązania kontaktów umożliwiających podejmowanie wspólnych

projektów badawczych. W trakcie konferencji przeprowadzono konkurs dla młodych pracowników naukowych za najlepszą prezentację wyników badań. W konferencji brało udział 175 osób w tym około 60 naukowców z zagranicy (Anglia, Brazylia, Litwa, Indie, Iran, Kanada, Niemcy, Pakistan, Szwecja, Słowacja, Ukraina, Węgry). W trakcie konferencji wygłoszono 7 wykładów plenarnych, 35 komunikatów oraz przedstawiono 150 posterów.

4) XXVI Międzynarodowa Konferencja Fykologiczna „Algae in ecological quality of water assessment” (Glony w ocenie stanu ekologicznego wód), 17–20.05.2007, Lublin. Organizatorzy: Sekcja Fykologiczna PTB, Polskie Towarzystwo Fykologiczne i Akademia Rolnicza w Lublinie. W konferencji uczestniczyło 117 osób, w tym 7 gości zagranicznych (Finlandia – 1, Kanada – 1, Słowacja – 1, Czechy – 2, Ukraina – 2). Wygłoszono 4 referaty plenarne, 21 referatów i 13 komunikatów. Prezentowano 46 posterów. Planowany jest druk prac w „Oceanological and Hydrobiological Studies”.

5) VI Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Biologia Kwitnienia Roślin i Alergie Pyłkowe”, 8–9.11.2007, Lublin. Współorganizator: Sekcja Aerobiologiczna PTB. Wygłoszono 16 referatów, prezentowano 52 postery. W konferencji uczestniczyło 100 osób. Prace zostaną opublikowane w „Acta Agrobotanica”.

6) The 2nd International Conference of Eastern and Central European Botanic Gardens EastCentGard II „European botanic gardens towards the implementation of plant conservation strategies”, 3–7.07.2007, Warszawa-Rogów. Organizatorzy: Sekcja Ogródów Botanicznych i Arboretów PTB, Ogród Botaniczny – CZRB PAN, Katedra Botaniki Leśnej, Wydział Leśnictwa, SGGW, Ogród Botaniczny UW oraz Śląski Ogród Botaniczny. Celem konferencji było stworzenie forum współpracy pomiędzy ogrodami botanicznymi z krajów Europy środkowo-wschodniej i zachodniej dla realizacji najważniejszych bieżących zadań wynikających z wdrażania światowych i europejskich konwencji i strategii ochrony świata roślinnego. Najważniejsze poruszane tematy dotyczyły

ochrony różnorodności flory naturalnej z wykorzystaniem technik ochrony *ex situ* (w tym banków nasion i biotechnologii), formy i zadań edukacji środowiskowej w ogrodach botanicznych, roli ogrodów botanicznych dla lokalnych społeczności oraz formy współpracy ogrodów botanicznych w ramach krajowych, regionalnych i europejskich sieci. W konferencji udział wzięło 120 osób. Wygłoszono 33 wykłady i przedstawiono 38 posterów.

7) Międzynarodowe Warsztaty Naukowe AEROTOP Workshop „Phenology, Forecasting and Airborne Allergens”, 18–20.05.2007, Poznań. Współorganizator: Sekcja Aerobiologiczna PTB. Uczestniczyło 50 osób. Wygłoszono 16 wykładów. W czasie warsztatów odbyły się laboratoryjne i terenowe zajęcia praktyczne.

8) I Międzynarodowa Konferencja „Porosty Karpat – stan poznania i perspektywy badań”, 24–26.09.2007, Kraków. Organizator: Sekcja Lichenologiczna PTB, Instytut Botaniki PAN, Zakład Botaniki Instytutu Biologii AP. W konferencji udział wzięło 28 uczestników (20 osób z Polski, 8 z zagranicy), którzy przedstawili 16 referatów i 3 postery.

9) IX Seminarium terenowe Sekcji Ogródów Botanicznych i Arboretów PTB „Ogrody włoskie oraz roślinność południowych Włoch”, 21.04–5.05.2007. W Seminarium wzięło udział 55 osób – w tym członkowie sekcji, botanicy z różnych oddziałów PTB, a także zoolodzy, ogrodnicy oraz osoby towarzyszące, amatorsko zainteresowane botaniką. Głównym botanikiem wyprawy był prof. hab. Bogdan Zemanek.

10) Zebranie Robocze nt. „Badania biologii populacji gatunków klonalnych: międzypokoleniowa wymiana doświadczeń”. 9–10.11.2007. Organizatorzy: Oddział Lubelski PTB i Zakład Ekologii Instytutu Biologii UMCS. W spotkaniu uczestniczyło 40 osób z ośrodków naukowych całej Polski.

11) „Białowieskie Seminarium Geobotaniczne gościnnie w Katowicach”, 8.05.2007. Organizator: Śląski Oddział PTB. Zorganizowane na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska UŚ. Wygłoszono 4 referaty. Udział wzięło 20 osób.

Tabela 4. Dane liczbowe oddziałów PTB w 2007 roku.

Oddział	Liczba członków							Posiedzenia /liczba/			*Konferencje /liczba/			
	ogólna	honorowych		emerytowa- nych	przyjętych w 2007 r.	wystąpiło / zmarło	wspierają- cych	posiedzeń	referatów	uczestników	spotkań	referatów	posterów	uczestników
krajo- wych	zagra- nicznych													
Białostocki	17	b.d.	0	–	0	9	–	2	1	b.d.				
Bydgoski	25	b.d.	b.d.	1	1	–	–	4	3	53				
Gdański	73	1	b.d.	–	4	1	1	2	2	40				
Kielecki	27	b.d.	b.d.	2	0	–	–	1	–	b.d.				
Krakowski	153	4	3	36	4	7	–	23	27	483				
Lubelski	88	1	3	11	2	4	–	14	14	401	1	–	–	40
Łódzki	106	2	2	7	4	–	3	5	5	215				
Olsztyński	42	1	0	3	0	1	–	3	3	b.d.				
Poznański	181	2	b.d.	35	6	8	–	5	5	45				
Skiermiewicki	38	2	b.d.	6	1	1	1	7	6	128				
Szczeciński	50	1	1	5	1	0	1	7	8	135	2	151	252	605
Śląski	68	1	1	–	0	–	–	7	5	116	1	4	0	20
Toruński	47	2	b.d.	10	1	–	–	7	8	110				
Warszawski	238	6	2	66	10	14	3	7	10	250				
Wrocławski	83	1	1	20	3	10	–	4	3	b.d.				
W sumie:	1236	42	18	196	37	55	9	98	100	1976	4	155	252	665

*Konferencje, zjazdy, ogólnopolskie lub międzynarodowe spotkania zorganizowane przez członków Oddziałów PTB

Tabela 5. Dane liczbowe sekcji PTB w 2007 roku.

Sekcja	Liczba członków	Spotkania sekcyjne, w tym zjazdy, konferencje, warsztaty zorganizowane przez sekcje PTB /liczba/			
		spotkań	uczestników	referatów	posterów
Agrobiologiczna	23	4	150	36	62
Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin	81	1	41	14	27
Briologiczna	27	1	24	4	4
Dendrologiczna	110	1	100	6	13
Fizjologii i Biochemii Roślin	262	2	250	50	181
Fykologiczna	87	1	117	38	46
Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej	430	3	198	54	90
Historii Botaniki	36	2	30	5	0
Kultur Tkankowych Roślin	39	1	18	11	29
Lichenologiczna	53 (w tym 3 z zagranicy)	2	58	30	13
Mikologiczna	61	5	b.d.	34	10
Ogrodów Botanicznych i Arboretów	65	3	175	37	45
Paleobotaniczna	50	2	48	24	7
Pteridologiczna	28	1	40	4	1
W sumie:	1352	29	1249	347	528

12) Warsztaty Geobotaniczne „Geobotaniczne podstawy ochrony szaty roślinnej”, 12.05.2007. Organizator: Sekcja Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej. Wygłoszono 5 referatów. Udział wzięło 52 osoby.

13) Warsztaty Geobotaniczne „Struktura przestrzenna w zbiorowiskach roślinnych i zjawiska z nią związane”, 15–17.11.2007. Organizator: Sekcja Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej. Wygłoszono 12 referatów. Udział wzięło 46 osób.

14) Warsztaty terenowe Sekcji Briologicznej PTB. „Mszaki młodoglacjalnych jezior – Welski Park Krajobrazowy 2007”, 27–30.04.2007 w Jeleniu. Organizatorzy: Sekcja Briologiczna PTB i Welski Park Krajobrazowy. W warsztatach wzięły udział 24 osoby, w tym troje gości zagranicznych – z Czech i Holandii. Oprócz aspektu dydaktycznego warsztaty miały również cel naukowy, a mianowicie inwentaryzację brioflory doliny rzeki Wel na odcinku Lidzbark–Kurojady. Wyniki tych studiów zostaną opublikowane. W godzinach wieczornych odbywały się seminaria, w trakcie których wygłoszono 4 referaty.

15) Sesja Naukowa Sekcji Paleobotanicznej PTB, 20.04.2007, Warszawa. Organizatorzy: Sekcja Paleobotaniczna PTB, Muzeum Ziemi PAN, Instytut Botaniki im. Szafera w Krakowie. Wygłoszono 17 referatów. W obradach wzięły udział 32 osoby.

Konferencje i sympozja umożliwiają wymianę poglądów, wiedzy i doświadczenia w oparciu o badania własne i najnowsze problemy naukowe. Pozwalają na śledzenie postępu w różnych dziedzinach nauk, które skupia Polskie Towarzystwo Botaniczne. Ta forma upowszechniania wiedzy, mająca zasięg krajowy i międzynarodowy, w 2007 roku zaowocowała kolejnym, 54 Zjazdem PTB, w którym udział wzięło 550 osób. Cyklicznie jest ona również realizowana przez członków Sekcji Fykologicznej (26 spotkanie), Sekcji Fizjologii i Biochemii Roślin (7 spotkanie), Sekcji Aerobiologicznej (6 spotkanie), Sekcji Ogrodów Botanicznych i Arboretów (2 spotkanie). Poza 54 Zjazdem PTB, którego organizatorem był Oddział Szczeciński,

oddziały: Szczeciński, Lubelski i Śląski zorganizowały 3 konferencje, w których udział wzięło 115 osób, wygłoszono 21 referatów i przedstawiono 23 postery (Tab. 4). W ramach 29 spotkań sekcyjnych wygłoszono 347 referatów (w tym 134 na Zjeździe PTB) i wystawiono 528 posterów (w tym 229 na Zjeździe PTB) (Tab. 5). W spotkaniach zorganizowanych przez Sekcje PTB udział wzięło 1249 osób.

Inny charakter upowszechniania wiedzy prezentują spotkania sekcyjne, warsztaty i wycieczki terenowe. Służą one rozwijaniu poglądów, zaszczepianiu pasji naukowych, pogłębianiu wiedzy studentów i młodych naukowców. Prowadzone są przez wybitnej klasy specjalistów, przekazujących aktualną wiedzę w połączeniu z jej praktycznym wykorzystaniem. Przykładem takich naukowo-edukacyjnych spotkań są terenowe seminaria i warsztaty organizowane co roku przez członków Sekcji Ogrodów Botanicznych i Arboretów (w tym roku dziewięć z kolei), Sekcji Briologicznej oraz Sekcji Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej.

W tym roku na szczególne wyróżnienie zasługuje bardzo prężna i otwarta działalność członków Oddziału Krakowskiego (w 23 spotkaniach wygłoszono 27 referatów; udział wzięły 483 osoby), Lubelskiego (14 posiedzeń, 14 referatów – 401 osób), Warszawskiego (w 7 sesjach spotkało się 250 osób i wygłoszono 10 referatów) oraz Łódzkiego (5 posiedzeń, 5 referatów – 215 osób). W sumie w 98 organizowanych systematycznie przez cały rok spotkaniach Oddziałów PTB udział wzięło co najmniej 1976 osób, wysłuchując 100 wykładów. Często uczestnikami spotkań byli nie tylko naukowcy i członkowie PTB, ale również miłośnicy przyrody, uczniowie, nauczyciele, studenci i sympatycy Towarzystwa. Tematyka spotkań była bardzo różnorodna i zależała od specjalizacji i przynależności sekcyjnej członków poszczególnych oddziałów PTB. Poniżej podano niektóre tematy poruszane na lokalnie organizowanych posiedzeniach naukowych:

Oddział Białostocki:

17.01. Możliwości skompletowania pożywienia roślinnego zbieractwem.

Oddział Bydgoski:

- 01.02. Krótka wyprawa do Norwegii;
- 22.02. Fitocenotyczna rola drobnych zbiorników wodnych na Pojezierzu Krajeńskim;
- 31.05. Organic farming in The Czech Republic.

Oddział Gdański:

- 15.02. Ekwador – kraina storczyków;
- 31.05. Flora i krajobrazy południowych Włoch.

Oddział Krakowski:

Członkowie Oddziału Krakowskiego spotykają się regularnie co tydzień w Instytucie Botaniki PAN. Szczegółowe programy spotkań zamieszczane są na bieżąco na stronie internetowej PTB. Poniżej przedstawiono przykładowe tematy spotkań, pokazujące szerokie spektrum zainteresowań:

- 04.01. Aktualne problemy Gorczańskiego Parku Narodowego, Nowe stanowisko *Chilomonas paramecium* w Polsce;
- 11.01. Jak wątrobowce wykorzystują wnętrze lasu;
- 15.02. Czy *Utricularia australis* jest rzadkim gatunkiem w Polsce?
- 01.03. Reminiscencje po konferencji nt. uporczywych chwastów i roślin inwazyjnych – Ponga Delgada, Azory, lipiec 2006;
- 08.03. Rośliny ozdobne w tradycji i kulturze różnych narodów;
- 15.03. Klimat, człowiek i erozja gleb w górach Wschodnich Indii, Degradacja szaty roślinnej i użytkowanie ziemi Wyżyny Meghalaya;
- 22.03. Ramienice – fascynujące makroglony;
- 29.03. Porosty morskie i subantarktyczne w Polsce;
- 19.04. Materiały do chorologii flory synantropijnej Krakowa. 1. Rodzaj *Eragrostis* Wolf., 2. *Claytonia perfoliata* Willd.;
- 24.05. Zbiory mikologiczne zielnika Instytutu Botaniki UJ;
- 04.10. Wspomnienie o Andrzeju Jankunie;

- 11.10. Glony kopalni pirytu z południowej Portugalii;
- 18.10. Kamerun. Wyprawa do botanicznego eldorado po grzyby i glony;
- 25.10. Złożenie kwiatów na grobach botaników na Cmentarzu Rakowickim, Symbolika ziół i kwiatów;
- 15.11. Karol Linneusz;
- 22.11. Ewolucja roślin. Część I: Mechanizmy ewolucji roślin. Filogeneza Embryophyta;
- 29.11. Ewolucja roślin. Część II: Koewolucja roślin i owadów. Ewolucja flor. Ewolucja biochemiczna;
- 06.12. Dawniej metale ciężkie i siarka, dzisiaj ozon, a jakie zagrożenia niesie przyszłość?
- 13.12. Dawne kopalnictwo rud żelaza i jego wpływ na przekształcenie szaty roślinnej Garbu Giełniowskiego.

Oddział Lubelski:

- 11.01. Koncepcja genowa gatunku;
- 18.01. Wyniki badań florystycznych Zamajsczyzny. Walory, zagrożenia i perspektywy ochrony;
- 15.05. Natura 2000 – fakty i mity;
- 29.03. Współczesny opad pyłkowy – kluczem do rekonstrukcji paleośrodowiskowych;
- 19.04. Czynniki siedliskowe a wzorce przestrzenne populacji gatunków klonalnych;
- 25.04. Adaptacje brodawek korzeniowych grochu do stresu abiotycznego;
- 26.04. Fitochelatyny glonów morskich jako wskaźnik zanieczyszczenia wód metalami ciężkimi;
- 17.05. Walory przyrodnicze Chełmskich Torfowisk Węglanowych;
- 25.10. Czarnogóra – piękna i bestia;
- 15.11. Cechy kseromorficzne liści wybranych gatunków z rodzaju *Kalanchoë* Adans.;
- 29.11. Siedliskowe uwarunkowania flory doliny Sanu;
- 13.12. Wrażenia z sesji terenowych 54 Zjazdu PTB w Szczecinie.

Oddział Łódzki:

- 19.01. Evaluation and characterization of Asiatic salt/drought plant germplasm for its sustainable use;

- 30.01. Analiza substancji biologicznie czynnych w roślinach z zastosowaniem technik chromatograficznych;
- 26.02. Szrotówek kasztanowcowiaczek szkodnik kasztanowca pospolitego – sposoby zwalczania;
- 17.04. Etos leśnika–przyrodnika;
- 3.12. Sardynia – wyspa mało znana. Przegląd roślin śródziemnomorskich.

Oddział Olsztyński:

- 28.06. Grzyby pasożytnicze w strukturze zbiorowisk naturalnych;
- 29.11. Ochrona przyrody w krajobrazie rolniczym w ramach programów rolno-środowiskowych;
- 20.12. Plenność owsa szorstkiego (*Avena strigosa*) i jej związek z rozprzestrzenianiem się tego gatunku w Polsce.

Oddział Poznański:

- 31.10. Halloween w Ogrodzie Botanicznym. Ceremonie pogrzebowe Taradźów, Sulawesi. Szczypta mistyki, kropla etnobotaniki;
- 14.11. Chloroplasty – zielona przyszłość biotechnologii;
- 5.12. Nowa Zelandia – rośliny gór, cz. II.

Oddział Skierniewicki:

- 13.02. Efektywne mikroorganizmy (EM) – perspektywy zastosowania w uprawach ogrodnich;
- 27.03. Ogrody chińskie;
- 26.04. Trujące rośliny ozdobne;
- 29.05. Odmiany drzew i krzewów pochodzące z czarcich mioteli;
- 26.06. Haploidy roślin wyższych na Międzynarodowej Konferencji w Wiedniu 2006; Ciekawostki dendrologiczne w Osadzie Pałacowej w Skierniewicach;
- 14.10. Wycieczka botaniczna do Arboretum i Alpinarium SGGW w Rogowie;
- 16.10. Relacje uczestników Walnego Zgromadzenia i 54 Zjazdu PTB „Botanika w Polsce – sukcesy, problemy, perspektywy”, które odbyło się 3–8 września br. w Szczecinie;
- 30.10. Drzewa i krajobrazy Parków Narodowych Kalifornii, Utah i Arizony.

Oddział Szczeciński:

- 11.01. Biologiczna rekultywacja terenów zdegradowanych odkrywkową eksploatacją węgla brunatnego na przykładzie Konińskiego Zagłębia Węgla Brunatnego;
- 08.02. Przyroda Syberii Nadbajkalskiej;
- 08.03. Czerwona Księga Roślin Pomorza Zachodniego, Problemy ochrony Doliny Rospudy;
- 19.04. Odmiany różaneczników i azalii i ich uprawy;
- 30.05. Atlas rozmieszczenia roślin i grzybów na Pomorzu – wstępne założenia;
- 08.11. Fykoflora wybranych ekosystemów wyspy;
- 22.11. Wyprawa botaniczna Włochy 2007.

Oddział Śląski:

- 11.01. Izotopy stabilne i radiowęgiel w przyrostach rocznych drzew jako narzędzie badania zmian klimatu i antropogenicznej emisji CO₂;
- 18.10. Współczesne problemy i wyzwania kolekcji zielnikowych, Sprawozdanie z 54 Zjazdu PTB w Szczecinie;
- 15.11. Symboliczna morfologia drzew;
- 20.12. Ewolucja industrialna.

Oddział Toruński:

- 21.02. Stres oksydacyjny w kulturach *in vitro*;
- 28.03. Wymieranie flory naczyniowej okolic Torunia;
- 04.04. Kryteria typologiczne stosowane w lasach i ich ekologiczne skutki;
- 25.10. „Hortus botanicus Leiden” (dr Gerda van Uffelen, Uniwersytet w Leiden, Holandia);
- 07.11. Białka LHC (Light-Harvesting Complex) biorące udział w rozpraszaniu nadmiaru energii świetlnej;
- 05.12. Jasmoniany jako czynnik indukujący tworzenie gum, Sztuczne liposomy jako alternatywne organella komórkowe;
- 12.12. Geny odpowiedzialne za wiązanie metali u roślin.

Oddział Warszawski:

- 16.02. Granice aktywnej ochrony roślin;
 13.06. Nowe życie ściany komórkowej;
 17.06. Pod urokiem ogrodów – Piknik poetycko-botaniczny w Parku w Arkadii pod Łowiczem (sesja terenowa);
 11.10. Wykorzystanie markerów izoenzymatycznych w badaniach zmienności genetycznej drzew leśnych;
 10.11. Walory przyrodnicze Kampinoskiego Parku Narodowego (sesja terenowa w Kampinoskim Parku Narodowym, w tym 2 wykłady);
 29.11. „Rośliny” przechowywane w ciekłym azocie mają szansę przetrwać globalne ocieplenie.

Oddział Wrocławski:

- 12.04. Makroszczątki drewna z wykopalisk archeologicznych na Dolnym Śląsku (od paleolitu do średniowiecza),
 Od Gór Smocznych po sawannę – przyroda południowej Afryki;
 26.04. Flora Nowej Kaledonii okiem entomologa.

III. WSPÓLPRACA NAUKOWA Z TOWARZYSTWAMI I ORGANIZACJAMI NA TERENIE KRAJU

Członkowie Oddziałów i Sekcji Towarzystwa prowadzą stałą lub okresową współpracę z wieloma organizacjami oraz towarzystwami na terenie kraju. Współpracują z placówkami naukowymi, zarządami obszarów chronionych, z władzami lokalnymi i ogólnopolskimi, z fundacjami, kołami i klubami, kształtując świadomość w zakresie ochrony środowiska oraz wspierając edukację młodzieży i ich nauczycieli. Wielu członków PTB wchodzi w skład zespołów i komisji, np. Komitetu Badań Naukowych Botaniki PAN, Ochrony Przyrody PAN, Badań Polarnych PAN, Fizjologii, Genetyki i Olimpiady Biologicznej itp., pełniąc funkcję recenzentów oraz przewodniczących. W organizacjach rządowych i pozarządowych zajmują ważne stanowiska, wchodząc w skład zarządów i rad. Jako biegli biorą udział w wydawaniu różnych ekspertyz

i opinii. Współpracując z Wojewódzkimi Konserwatorami Przyrody, prowadzą konsultacje, inwentaryzacje przyrodnicze i plany ochrony.

Poniżej podano przykłady jednostek, z którymi współpracują członkowie Oddziałów i Sekcji Towarzystwa (wykaz nie uwzględnia placówek naukowych):

- 1) AGRONATURA (Zrzeszenie rolników gospodarujących na cennych przyrodniczo użytkach zielonych) – Oddział Szczeciński;
- 2) Arboretum Leśnego Zakładu Doświadczalnego SGGW w Rogowie – Oddział Skierniewicki;
- 3) Archiwum Nauki Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności – Sekcja Historii Botaniki;
- 4) Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej, Instytut Chemii Przemysłowej w Warszawie – Oddział Skierniewicki;
- 5) Biuro Urządzenia Lasów – Oddział Lubelski;
- 6) Bolimowski Park Krajobrazowy, Zarząd w Skierniewicach – Oddział Skierniewicki;
- 7) Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska w Katowicach – Oddział Śląski;
- 8) Częstochowskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Łódzki;
- 9) Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych – Oddział Łódzki;
- 10) Europejska Rada Ochrony Grzybów – Sekcja Mikologiczna;
- 11) Europejskie Stowarzyszenie Roślin Strączkowych – Oddział Olsztyński;
- 12) Europejskie Towarzystwo Mikologiczne – Sekcja Mikologiczna;
- 13) Federacja Europejskich Towarzystw Fizjologii Roślin – Oddział Warszawski;
- 14) Fundacja Badań Archeologicznych im. Prof. K. Jażdżewskiego – Sekcja Paleobotaniczna;
- 15) Gdańskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Gdański;
- 16) Kieleckie Towarzystwo Naukowe – Oddział Kielecki;
- 17) Komisje Planu Ochrony Przyrody Parków Narodowych i Krajobrazowych – Sekcja Fykologiczna;
- 18) Komitet Badań Polarnych PAN – Oddział Warszawski;
- 19) Komitet ds. budowy Ogrodu Botanicznego w Szczecinie – Oddział Szczeciński;
- 20) Komitet Historii Nauki i Techniki przy Wydziale I PAN – Sekcja Historii Botaniki;
- 21) Komitet Badań Polarnych PAN – Oddział Toruński;
- 22) Komitet Botaniki PAN – Oddział Toruński;
- 23) Komitet Fizjologii PAN – Oddział Toruński;
- 24) Komitet Genetyki i Hodowli Roślin PAN – Oddział

Toruński; 25) Krajowy Ośrodek Badania i Dokumentacji Zabytków – Oddział Warszawski; 26) Krakowski Klub Orchidea – Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 27) Lasy Państwowe – Oddział Warszawski; 28) Liga Ochrony Przyrody – Oddziały: Lubelski, Skierniewicki, Warszawski; 29) Lubelskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Lubelski; 30) Lubuski Klub Przyrodników – Oddział Lubelski; 31) Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne – Oddział Lubelski; 32) Łódzkie Stowarzyszenie „Film – Przyroda – Kultura” – Oddział Łódzki; 33) Łódzkie Towarzystwo Naukowe – Oddział Łódzki; 34) Międzynarodowe Towarzystwo Mikologiczne – Sekcja Mikologiczna; 35) Ministerstwo Edukacji i Nauki – Oddziały: Lubelski, Warszawski; 36) Ministerstwo Ochrony Środowiska – Oddział Warszawski; 37) Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi – Sekcja Paleobotaniczna; 38) Muzeum Archeologiczne w Krakowie – Sekcja Paleobotaniczna; 39) Muzeum w Częstochowie – Oddział Łódzki; 40) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Oddziały: Poznański, Warszawski; Sekcje: Fykologiczna, Pteridologiczna; 41) Ogólnopolska Olimpiada Biologiczna – Oddział Warszawski; 42) Ogrody botaniczne (np. OB. CZRB PAN w Warszawie) oraz dyrekcja parków narodowych (TPN) – Oddział Poznański; 43) Ogrody botaniczne i arboreta w całym kraju – Oddziały: Lubelski, Warszawski; 44) Ogród Botaniczny UJ – Muzeum Botaniczne i Pracownia Historii Botaniki im. J. Dyakowskiej – Sekcja Historii Botaniki; 45) Ogród Botaniczny w Łodzi – Oddział Łódzki; 46) Opolskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk – Sekcja Lichenologiczna; 47) Ośrodek Badania Alergenów Środowiskowych w Warszawie – Oddział Lubelski, Sekcja Aerobiologiczna; 48) Państwowa Rada Ochrony Przyrody – Oddział Warszawski; 49) Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu, Kraków – Sekcja Paleobotaniczna; 50) Park Narodowy Bory Tucholskie – Sekcja Paleobotaniczna; 51) Poleski Park Narodowy – Oddział Lubelski; 52) Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu – Oddział Lubelski; 53) Polski Związek Fotografii Przyrodniczej – Oddział Toruński; 54) Polskie Towarzystwo

Alergologiczne – Sekcja Aerobiologiczna; 55) Polskie Towarzystwo Biochemiczne – Oddziały: Olsztyński, Toruński, Warszawski; 56) Polskie Towarzystwo Biologii Eksperymentalnej Roślin – Oddziały: Lubelski, Łódzki, Sekcja Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin; 57) Polskie Towarzystwo Biologii Komórki – Sekcja Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin; 58) Polskie Towarzystwo Biologii Komórki OŁ – Oddział Łódzki; 59) Polskie Towarzystwo Dermatologiczne – Oddział Olsztyński, Sekcja Aerobiologiczna; 60) Polskie Towarzystwo Ekologiczne – Oddziały: Lubelski, Olsztyński, Toruński; Sekcja Lichenologiczna; 61) Polskie Towarzystwo Fitopatologiczne – Oddziały Olsztyński, Warszawski; 62) Polskie Towarzystwo Fotografików Przyrodniczych – Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 63) Polskie Towarzystwo Fykologiczne – Oddział Gdański; 64) Polskie Towarzystwo Genetyczne – Oddziały: Lubelski, Warszawski; Sekcja Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin; 65) Polskie Towarzystwo Geograficzne – Oddziały Kielecki, Lubelski, Toruński; 66) Polskie Towarzystwo Gleboznawcze – Oddział Olsztyński; 67) Polskie Towarzystwo Histochemików i Cytochemików (PTHiC) – Sekcja Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin; 68) Polskie Towarzystwo Hydrobiologów – Oddział Olsztyński; Sekcja Fykologiczna; 69) Polskie Towarzystwo Lekarskie – Oddział Olsztyński; 70) Polskie Towarzystwo Leśne – Oddziały Gdański, Lubelski; 71) Polskie Towarzystwo Leśne i Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych – Oddział Warszawski; 72) Polskie Towarzystwo Limnologiczne – Oddział Olsztyński; Sekcja Paleobotaniczna; 73) Polskie Towarzystwo Mikoryzowe – Oddział Skierniewicki; 74) Polskie Towarzystwo Mikrobiologiczne – Oddział Olsztyński; 75) Polskie Towarzystwo Miłośników Kaktusów – Oddziały: Lubelski, Warszawski; Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 76) Polskie Towarzystwo Nauk Agrotechnicznych – Oddziały Lubelski, Olsztyński; 77) Polskie Towarzystwo Nauk Ogrodniczych – Oddziały Lubelski, Skierniewicki, Warszawski; Sekcja Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin; 78) Polskie Towarzystwo

Ogrodów Botanicznych – Oddziały: Warszawski, Wrocławski; Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 79) Polskie Towarzystwo Parazytologiczne – Oddział Olsztyński; 80) Polskie Towarzystwo Pszczelarskie – Sekcja Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin; 81) Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika – Oddział Lubelski, Sekcja Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin; 82) Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – Oddział Toruński, Warszawski; 83) Polskie Towarzystwo Zwalczania Chorób Alergicznych – Sekcja Aerobiologiczna; 84) Przedsiębiorstwo Geologiczne „Proxima” we Wrocławiu – Oddział Wrocławski, Sekcja Paleobotaniczna; 85) Przedsiębiorstwo Geologiczne POLGEOL S.A. w Warszawie, Zakład w Lublinie – Oddział Lubelski; 86) Przedsiębiorstwo Geologiczne POLGEOL S.A., Zakład w Lublinie – Sekcja Paleobotaniczna; 87) Pszczelnicze Towarzystwo Naukowe – Oddział Lubelski; 88) Pszczewski Park Krajobrazowy – Sekcja Paleobotaniczna; 89) PTTK – Oddział Szczeciński; 90) Rada ds. Natura 2000 przy Dyrektorze RDLP Toruń oraz w Nadleśnictwie Żółędowo, Toruń, Bydgoszcz, Szubin, Ryteł – Oddział Bydgoski; 91) Rada ds. Ochrony Roślinnych Zasobów Genowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przy Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Oddział Warszawski; 92) Rada Naukowa Instytutu Badań Leśnictwa – Oddział Warszawski; 93) Rada Naukowa Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku – Oddział Warszawski; 94) Rada Naukowa Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Bory Tucholskie” – Oddział Bydgoski; 95) Rady Naukowe Ogrodów Botanicznych – Oddziały: Lubelski, Warszawski; Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 96) Rady naukowe instytucji PAN: Zakładu Biologii Antarktyki, Instytutu Fizjologii Roślin – Oddział Toruński; 97) Rady Naukowe Parków Narodowych i Krajobrazowych (np. Krajeńskiego, Gostynińsko-Włocławskiego Chełmińskiego i Nadwiślańskiego) – Oddziały: Bydgoski, Warszawski, Sekcja Fykologiczna; 98) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie – Oddział Lubelski; Sekcja Paleobotaniczna; 99) Rostoczański Park Narodowy

– Oddział Lubelski, Sekcja Paleobotaniczna; 100) Samodzielny Publiczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Olsztynie – Oddział Olsztyński; 101) Starostwo Powiatowe w Nakle n/N – Oddział Bydgoski; 102) Stowarzyszenie Absolwentów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego; 103) Stowarzyszenie Archeologii Środowiskowej – Sekcja Paleobotaniczna; 104) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Ogrodnictwa – Oddział Lubelski; 105) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Ogrodnictwa – Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 106) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Ogrodnictwa – Oddział Warszawski, Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 107) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Ogrodnictwa – Oddziały: Skierniewicki, Warszawski; 108) Stowarzyszenie Ochrona Krajobrazu, Środowiska Naturalnego i Dziedzictwa Kulturowego, Klub SILESIA – Oddział Wrocławski; 109) Stowarzyszenie Ogrody Dolnośląskie – Oddział Wrocławski; 110) Suwalski Park Krajobrazowy – Sekcja Paleobotaniczna; 111) Szczecińskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Szczeciński; 112) Toruńskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Toruński; 113) Towarzystwo Hydrobiologiczne – Sekcja Fykologiczna; 114) Towarzystwo Przyjaciół Łodzi – Oddział Łódzki; 115) Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Międzyrzeczu Podlaskim – Oddział Lubelski; 116) Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemysłu – Oddział Lubelski; 117) Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Greckiej – Oddział Łódzki; 118) Towarzystwo Roślin Wrzosowatych – Oddział Wrocławski; 119) Uniwersytet III-go Wieku – Oddział Szczeciński; 120) Warmińsko-Mazurska Izba Pielęgniarek i Położnych – Oddział Olsztyński; 121) Warszawskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Warszawski; 122) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – Oddział Warszawski; 123) Wojewódzki Konserwator Przyrody – Oddziały: Bydgoski, Krakowski, Warszawski; 124) Wydział Ochrony Środowiska Urzędów Wojewódzkich i Urzędów Miejskich – Oddział Poznański; Sekcja Fykologiczna, Pteridologiczna; 125) Zarząd Lasów Państwowych – Oddział Krakowski; 126) Zarząd Zespołu Lubelskich

Parków Krajobrazowych – Oddział Lubelski; 127) Zespół Konsultacyjny ds. Programu Rolno-środowiskowego w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Oddział Szczeciński; 128) Zespół Parków Krajobrazowych Polesia – Oddział Lubelski; 129) Związek Polskich Fotografów Przyrody – Oddział Lubelski.

IV. WSPÓŁPRACA NAUKOWA TOWARZYSTWA Z ORGANIZACJAMI ZAGRANICZNYMI

Współpraca naukowa Towarzystwa z organizacjami zagranicznymi uwidacznia się w kilku aspektach: we współpracy oddziałów i sekcji, przynależności sekcji do federacji towarzystw oraz indywidualnej przynależności członków PTB do międzynarodowych towarzystw naukowych. Poniżej podano najważniejsze przykłady współpracy:

1. Grupa palinologiczna z Sekcji Paleobotanicznej jest afiliowana przy Międzynarodowej Federacji Towarzystw Palinologicznych (International Federation of Palynological Societies – IFPS) jako Towarzystwo Palinologiczne. Ponadto członkowie Sekcji Paleobotanicznej prowadzą stałą współpracę z następującymi placówkami: Association for Environmental Archaeology, Commission International de Microflore du Paléozoïque (CIMP), International Organization of Palaeobotany.

2. Sekcja Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin jest członkiem International Association of Sexual Plant Reproduction Research (IASPRR). Dr hab. Ewa Szczuka – sekretarz generalny stowarzyszenia.

3. Sekcja Kultur Tkankowych Roślin afiliowana przy International Association for Plant Biotechnology.

4. Sekcja Lichenologiczna współpracuje z British Lichen Society, Nordic Lichen Society, Słowackim Towarzystwem Botanicznym, Czeskim Towarzystwem Botanicznym.

5. Oddział Śląski współpracuje z Międzynarodowym Miasteczkiem Edukacji Ekologicznej w Rogoźniku.

6. Członkowie Sekcji Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin Oddziału Gdańskiego

współpracują z European Pollen Database, zaś Oddziału Łódzkiego z Europejską Grupą Charofitologów.

7. Oddział Łódzki współpracuje z Ogrodem Botanicznym Uniwersytetu P. Szafarika w Koszycach (Słowacja).

8. Oddział Szczeciński bierze udział w pracach Komisji Helsińskiej (Baltic Marine Environment Protection Commission).

9. Oddział Olsztyński współpracuje z Federacją Europejskich Towarzystw Fizjologii Roślin i Europejskim Stowarzyszeniem Roślin Strączkowych, Polskim Związkiem Działkowców.

10. Sekcja Dendrologiczna współpracuje z Międzynarodowym Towarzystwem Uprawy i Ochrony Drzew, Niemieckim Towarzystwem Przyjaciół Cisa oraz Niemieckim Towarzystwem Arboretów.

11. Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów współpracuje z Botanic Garden Conservation International oraz z Arbeitsgemeinschaft der Technischer Leiter Botanischer Gärten.

12. Sekcja Briologiczna współpracuje z Bryologiczno-Lichenologicznej Sekcją (Česka Botanická Společnost). Współpraca polega na wzajemnym uczestnictwie w warsztatach terenowych organizowanych przez obie sekcje.

13. Członkowie Sekcji Mikologicznej współpracują z Europejskim Towarzystwem Mikologicznym oraz Europejską Radą Ochrony Grzybów.

14. Sekcja Pteridologiczna współpracuje z International Association of Pteridologists, przesyłając informacje o pracach pteridologicznych opublikowanych przez autorów polskich, które są następnie zamieszczane w *Annual Review of Pteridological Research*.

15. Sekcja Aerobiologiczna współpracuje z International Association for Aerobiology (IAA), European Pollen Information (EPI), European Aeroallergen Network (EAN).

16. Współpraca w ramach programów międzynarodowych: COST 631, COST 863, COST 924, COST 871, COST 851, COST E38.

Wiele osób reprezentujących Polskie Towarzystwo Botaniczne przynależy również do

innych towarzystw zagranicznych i organizacji międzynarodowych:

1. Amerykańskie Towarzystwo Fizjologów Roślin
2. Arbeitsgemeinschaft Technischer Leiter Botanischer Gärten (ATLBG)
3. Association for Environmental Archaeology (IAA)
4. Botanic Gardens Conservation International (BGCI)
5. Botanical Society of Japan
6. Commission Internationale de Microflore du Paleozoique (CIMP)
7. European Allergen Network (EAN)
8. European Association for Bee Research EurBee
9. European Association for Research on Plant Breeding (Eucarpia)
10. European Pollen Information (EPI)
11. European Phycological Society
12. European Society for the History of Science
13. European Weed Society (EWS)
14. Europejskie Towarzystwo Mikologiczne (EMA)
15. Federation of European Societies of Plant Biology (FESPB)
16. Federation of European Societies of Plant Physiology
17. German Society for the History of Science
18. Gesellschaft für Quelloekologie und Quellschutz (GfQ)
19. International Academy of Ford Science
20. International Asclepiad Society
21. International Association for Aerobiology
22. International Association for Ecology (INTECOL)
23. International Association for Landscape Ecology
24. International Association for Lichenology
25. International Association for Plant Biotechnology (IAPB)
26. International Association for Plant Taxonomy
27. International Association of Botanic Gardens (IABG)
28. International Association of Bryological Taxonomy (IAPT)
29. International Association of Sexual Plant Reproduction Research (IASPRR)
30. International Association of Pteridologists (IAP)
31. International Association for Vegetation Science (IAVS)
32. International Commission for Plant – Bee Relationships, Nectar Working Group
33. International Federation of Palynological Societies
34. International Mire Conservation Group
35. International Organization of Palaeobotany
36. International Organization of Plant Biostatistics
37. International Phycological Society
38. International Scientific Society of Food, Agriculture and Environment (ISFAE)
39. International Society for Diatom Research (ISDN)
40. International Society for Horticultural Science (ISHS)
41. International Society for Seed Science
42. International Peat Society
43. Japanese Society of Soil Science and Plant Nutrition
44. New York Academy of Science
45. Pollen Monitoring Programme
46. Pommerscher Greif Institut, Mönchengladbach
47. Society for the History of Natural History
48. University of Cordoba (Spain)
49. Wetland International.

W organizacjach tych pełnią często istotne funkcje w zarządach i radach na forum międzynarodowym, m.in.:

Botanic Gardens Conservation International – International Advisory Council (pełniące rolę Światowej Rady Ogrodów Botanicznych) – dr hab. J. Puchalski z Oddziału Warszawskiego, członek (od 2004);

Council of Europe, Bern Convention Group of Experts on European Flora Conservation – dr hab. J. Puchalski z Oddziału Warszawskiego, przewodniczący (2001–2007);

European Botanic Gardens Consortium of EU – dr hab. J. Puchalski z Oddziału Warszawskiego, członek i reprezentant Polski (od 2004);

European Council for Conservation of Fungi – przedstawicielem Polski jest prof. M. Ławrynowicz z Oddziału Łódzkiego; członkiem sekretariatu Zarządu jest dr I. Kałucka;

European Weed Research (Europejskie Towarzystwo Badań nad Chwastami) – prof. A. Dobrzański, członek Zarządu. Jest też członkiem dożywotnim International Weed Science Society (Międzynarodowego Towarzystwa Nauk o Chwastach);

ENSCONET project – dr hab. J. Puchalski z Oddziału Warszawskiego członek Zespołu Koordynacyjnego i koordynator grupy „Seed Curation” (od 2004);

International Association for Plant Biotechnology – prof. J. J. Rybczyński z Oddziału Warszawskiego, Sekcji Kultur Tkankowych Roślin, reprezentant na Polskę;

International Association of Sexual Plant Reproduction Research (IASPRR) – dr hab. E. Szczuka, sekretarz generalny IASPRR;

International Mire Conservation Group (IMCG) – dr hab. L. Wołejko z Oddziału Szczecińskiego, członek Rady Głównej;

International Society for Diatom Research (ISDN) – dr hab. A. Popiela z Oddziału Szczecińskiego, vice prezydent ISDN;

Pollen Monitoring Programme – grupa robocza w ramach Komisji Paleoekologii i Ewolucji Człowieka (PAHE) Międzynarodowej Asocjacji do Badania Czwartorzędu (INQUA) – dr I. A. Pidek – przewodnicząca;

Rada ds. Ochrony Roślinnych Zasobów Genowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przy IHAR – dr hab. J. Puchalski z Oddziału Warszawskiego, członek;

Rada Konsultacyjna Europejskiej Paliologicznej Bazy Danych – prof. M. Latałowa z Oddziału Gdańskiego, reprezentant na Polskę;

UNEP, Secretariat of Convention on Biological Diversity – dr hab. J. Puchalski z Oddziału Warszawskiego, ekspert (od 2003).

V. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Działalność na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego jest bardzo ważnym aspektem aktywności Towarzystwa. Przejawia się ona poprzez zaangażowanie członków w pracach na rzecz ochrony przyrody w Polsce. Członkowie PTB współpracują z komisjami i komitetami na wszystkich szczeblach administracji państwowej. Są członkami rad naukowych i społeczno-naukowych obszarów chronionych. Udzielają konsultacji jednostkom państwowym i organizacjom pozarządowym. Pełnią funkcje biegłych do spraw ochrony środowiska. Wykonują ekspertyzy, inwentaryzacje przyrodnicze, opracowują plany ochrony rezerwatów przyrody oraz listy roślin chronionych. Opiniują także projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Członkowie Towarzystwa wchodzi w skład wielu organów decydujących o ochronie środowiska przyrodniczego w Polsce:

Rad naukowych parków narodowych i krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody (m.in. prof. M. Herbichowa, prof. R. Olaczek, prof. M. Ławrynowicz, prof. J. K. Kurowski, prof. L. Kucharski, prof. J. Hereźniak, prof. J. Jasnowska, dr hab. L. Wołejko, prof. R. Markowski, dr hab. M. Kucharczyk, dr B. Wojtuń, dr L. Żołnierz),

Rad naukowych ogrodów botanicznych oraz Leśnego Banku Genów w Kostrzycy (dr hab. J. Puchalski),

Rady ds. Ochrony Roślinnych Zasobów Genowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przy Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin (dr hab. J. Puchalski),

Rady Ekologicznej Miasta i Gminy Niemcza (dr hab. T. Nowak – założyciel i przewodniczący),

Rad naukowych licznych parków narodowych

i krajobrazowych (prof. W. Fałtynowicz – członek; prof. L. Lipnicki – członek),

Rad Społeczno-Naukowych Parków Krajobrazowych Wysoczyzny Elbląskiej i Puszczy Rominckiej (dr A. Zalewska – członek), Wdeckiego Parku Krajobrazowego (prof. L. Lipnicki – przewodniczący),

Komisji Kolekcji i Zbiorów Przyrodniczych przy Wydziale II Nauk Biologicznych PAN (dr hab. J. Puchalski),

Komisji Parków Narodowych i Rezerwatów Przyrody Państwowej Rady Ochrony Przyrody (prof. R. Olaczek – przewodniczący),

Narodowego Komitetu Sterującego „Krajową strategią ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej” w Ministerstwie Środowiska (dr hab. J. Puchalski),

Wojewódzkich Rad Ochrony Przyrody (prof. R. Olaczek, prof. J. Hereźniak, prof. S. Wika, prof. M. Herbich, prof. S. Friedrich, prof. J. Janowska, dr hab. M. Kucharczyk, dr hab. B. Lorens, mgr J. Parusel, mgr M. Machnikowski),

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (prof. S. Wika – członek rady nadzorczej),

Państwowej Rady Ochrony Przyrody (prof. J. Herbich, prof. J. Szmeja, dr hab. L. Wołejko),

Komitetu ds. budowy Ogrodu Botanicznego w Szczecinie – organizowanie Ogrodu Botanicznego, podpisanie listu intencyjnego pomiędzy Prezydentem Miasta i Rektorami trzech Szczecińskich Uczelni w sprawie budowy Ogrodu Botanicznego w Szczecinie (prof. dr hab. E. Kępczyńska, prof. dr hab. J. Kępczyński – członkowie Komitetu),

Komitetu Ochrony Przyrody PAN (prof. Z. Mirek, prof. J. Herbich, dr Z. Dajdok),

Komitetu Botaniki PAN (prof. W. Żukowski, prof. T. Wodzicki – honorowy przewodniczący, prof. S. Zajaczkowski),

Komitetu Ekologii PAN (prof. K. Grodzińska),

Komisji Ochrony Środowiska PAN (prof. J. Fabiszewski),

Komisji Utylizacji Odpadów i Ochrony Środowiska (prof. S. Wika, dr hab. B. Palowski, dr hab. R. Ciepał),

Komisji Ochrony Przyrody PAN (prof. M. Ławrynowicz),

Zespołu Konsultacyjnego ds. Programu Rolno-Środowiskowego w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (dr hab. L. Wołejko),

Zespołu Sieradzkich Parków Krajobrazowych (prof. J. T. Siciński – z-ca przewodniczącego, prof. R. Olaczek, mgr M. Kurzac – członkowie),

W Ministerstwie Środowiska prof. J. Herbich pełni funkcję eksperta w sprawach Dyrektywy Siedliskowej. Od roku 2003 jest również członkiem Naukowej Grupy Roboczej (Scientific Working Group of the Habitats Committee) przy Komisji Europejskiej w Brukseli.

Prof. S. Wika jest członkiem Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Komisji Utylizacji Odpadów i Ochrony Środowiska.

Prof. Z. Mirek pełni funkcję przewodniczącego Komitetu Sterującego „Natura 2000”.

Dr hab. M. Kucharczyk jest członkiem Wojewódzkiej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko oraz Wojewódzkiego Zespołu Realizacyjnego NATURA 2000.

Prof. M. Ławrynowicz w Państwowej Radzie Ochrony Przyrody pełni funkcję wiceprzewodniczącej, gdzie w Komisji Ochrony Roślin, Grzybów i Ogrodów Botanicznych odpowiada za sprawy ochrony grzybów w Polsce.

Współpraca z wojewódzkimi i lokalnymi organizacjami oraz jednostkami mającymi na celu ochronę środowiska przyrodniczego:

Członkowie PTB uczestniczą w spotkaniach konsultacyjnych dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego, wykonują ekspertyzy i wydają opinie. Biorą udział w tworzeniu strategii rozwoju miast, gmin i powiatów, a także w tworzeniu planów ochrony rezerwatów i parków krajobrazowych oraz ich monitoringu. Większość oddziałów i sekcji PTB ściśle współpracuje z radami naukowymi Parków Narodowych, rad społeczno-naukowych parków krajobrazowych i leśnych kompleksów, z wojewódzkimi i regionalnymi komisjami ds. ochrony przyrody, wydziałami ochrony środowiska urzędów wojewódzkich

i miejskich. Członkowie Towarzystwa sporządzają plany obszarów chronionych, dokonują inwentaryzacji i czynnie uczestniczą w realizacji projektów na rzecz ochrony środowiska.

Członkowie Oddziału Bydgoskiego biorą udział w Radzie Naukowej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Bory Tucholskie”; w Radzie ds. Natura 2000 przy Dyrektorze RDLP Toruń oraz Nadleśnictwie Żołędowo, Toruń, Bydgoszcz, Szubin, Rytel; w Wojewódzkiej Radzie Ochrony Przyrody; Radzie Krajeńskiego i Gostyńskiego-Włocławskiego Parku Krajobrazowego oraz Radzie Zespołu Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego. Uczestniczą w Programie „Lider” w zakresie ochrony środowiska naturalnego Powiatu Nakielskiego. Dali merytoryczne podstawy metaplantacji *Dactylorhiza incarnata* z obszaru zainwestowania, przeprowadzonej przez Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody. Wydawali opinie dla Nadleśnictwa Gołębki w zakresie programu i projektu „Małej retencji” w obszarze źródłiskowym.

Członkowie Oddziału Kieleckiego współpracują w ramach Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody. Działają w radach naukowych parków narodowych i leśnych kompleksów promocyjnych. Współpracują z Zarządem Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Poniądzia oraz z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody w ramach Komisji Konsultacyjnej ds. Opracowania Planów Ochrony Rezerwatów Przyrody. Współpracują również z Wydziałem Środowiska i Rolnictwa UW w Kielcach w ramach Wojewódzkiej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko. Prowadzą także działalność jako biegli z listy wojewody, biorąc udział w wydawaniu różnych ekspertyz i opinii. Wydają ekspertyzy lokalne w monitoringu ogólnym i szczegółowym w ramach projektu Natura 2000.

Członkowie Oddziału Lubelskiego współpracują z Miejskim Wydziałem Ochrony Środowiska w zakresie ochrony kasztanowców przed szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem. Współpracują z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody (ekspertyzy). Uczestniczą w pracach rad społeczno-naukowych parków narodowych i krajobrazowych (Chełmskie Parki Krajobrazowe; Zespół

Zamojskich Parków Krajobrazowych; Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych – dr hab. M. Kucharczyk, dr hab. B. Lorens; Roztoczański i Poleski Park Narodowy – dr hab. B. Lorens, prof. F. Świąć). Współpracują z Parkami Krajobrazowymi Polesia w Chełmie w zakresie ochrony gatunków i siedlisk na obszarze torfowisk węglanowych (obszary Natura 2000 „Torfowiska Chełmskie”, „Torfowisko Sobowice” oraz inne torfowiska nieobjęte ochroną obszarową) (dr A. Buczek). Będąc ekspertami w zakresie siedlisk, uczestniczą w ogólnopolskim ich monitoringu w ramach programu „Monitoring siedlisk w ostojach Natura 2000”, koordynowanego przez Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie. Biorą udział w tworzeniu planów lokalnej współpracy na rzecz wybranych obszarów Natura 2000: Żurawce oraz Torfowiska Węglanowe Śniatycze. Udział w tworzeniu planów lokalnej współpracy na rzecz wybranych gatunków roślin o znaczeniu wspólnotowym, np. dr hab. M. Kucharczyk jest ekspertem dla następujących gatunków: obuwik pospolity, dzwonecznik wonny, sierpik różnolistny.

Członkowie Oddziału Olsztyńskiego współpracują od wielu lat z Zarządem Wojewódzkim Ligi Ochrony Przyrody, uczestnicząc w bieżących pracach jako prelegenci, prowadząc wycieczki terenowe itp. Kontynuowana jest współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody w Olsztynie oraz z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie opracowywania planów ochrony rezerwatów przyrody. Członkowie współpracują z Wojewódzkimi Inspektoratami Ochrony Środowiska (w Olsztynie, Szczecinie), a także z Instytutem Ochrony Środowiska w Warszawie. Biorą udział w wypracowywaniu metod biologicznych wg Dyrektywy Unii Europejskiej przy Ministerstwie Środowiska. Udzielają konsultacji naukowych w zakresie diagnostyki, terapii i profilaktyki grzybic oraz trudnych do zdiagnozowania przypadków grzybic u człowieka. Wykonują ekspertyzy dotyczące stanu zagrzybienia budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej oraz ekspertyzy mikologiczne, dotyczące grzybów wielkoowocnikowych wywołujących zatrucia

gastryczne i psychotropowe. Opiekują się osobami odbywającymi staże wymagane do specjalizacji mikrobiologicznej I i II stopnia w zakresie diagnostyki grzybic.

Członkowie Oddziału Skierniewickiego (dr E. Gabryszewska) pracują nad aktualizacją planu ochrony Bolimowskiego Parku Krajobrazowego w Skierniewicach.

Oddział Wrocławski współpracuje z Lasami Państwowymi w zakresie mapowania siedlisk nieleśnych w ostojach Natura 2000 oraz z Instytutem Ochrony Przyrody PAN, prowadząc monitoring siedlisk priorytetowych Natura 2000. Prowadzą stałą współpracę z Karkonoskim Parkiem Narodowym (prof. K. Kromer, prof. W. Fałtynowicz).

Prof. J. Jasnowska (Oddział Szczeciński) będąc vice-przewodniczącą Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody w Szczecinie, wydaje opinie w sprawach ochrony gatunkowej, rezerwatów i innych form ochrony powierzchniowej w Województwie Zachodniopomorskim. Członkowie Oddziału Szczecińskiego współpracując z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody, udzielają konsultacji, prowadzą inwentaryzacje przyrodnicze, wykonują plany ochrony rezerwatów. W ramach współpracy ze Szczecińską Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych wykonywane są konsultacje planów ochrony przyrody w nadleśnictwach w województwie Zachodniopomorskim (prof. J. Jasnowska). Czynna ochrona muraw kserotermicznych Pomorza realizowana jest wraz z Federacją Zielonych „Gaja” w ramach trzech projektów: w rezerwach „Bielinek nad Odrą” i „Brodogóry” oraz w parku naturalistycznym „Dolina Miłości” w Zatoni Dolnej (dr B. Prajs). W ramach stałej współpracy ze zrzeszeniem rolników gospodarujących na cennych przyrodniczo użytkach zielonych – AGRONATURA – członkowie Oddziału Szczecińskiego biorą udział w pracach nad Planem Rozwoju Obszarów Wiejskich dotyczących pakietów rolno-środowiskowych w zakresie ochrony cennych siedlisk przyrodniczych (dr S. Jurzyk).

Członkowie Śląskiego Oddziału PTB zaangażowani są w działalność na rzecz ochrony środowiska, wchodząc w skład Wojewódzkiej

Rady Ochrony Przyrody w Katowicach (przewodniczący – prof. S. Wika, z-ca – dr J. Parusel, członek – dr hab. A. Rostański), Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (członek rady nadzorczej – prof. S. Wika), Komisji Utylizacji Odpadów i Ochrony Środowiska oraz Rady Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego. Oddział Śląski efektywnie współpracuje z Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska w Katowicach, wymieniając informacje dotyczące przyrody tego regionu oraz jego problemów ekologicznych. Członkowie są współzałożycielami i aktywnymi działaczami Pracowni Zachowania Różnorodności Biologicznej Górnego Śląska.

Członkowie Oddziału Toruńskiego aktywnie uczestniczą w pracach rad naukowych parków narodowych i krajobrazowych, leśnych kompleksów promocyjnych, w Komisji Ochrony Przyrody RDLP. Są członkami Wojewódzkich Rad Ochrony Przyrody woj. Kujawsko-pomorskiego i Lubuskiego (1 osoba) oraz Rady Programowej Centrum Edukacji Ekologicznej w Funce i Stowarzyszenia Regionalnego na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju w Gorzowie Wielkopolskim. Współpracują ze stowarzyszeniem „Bioregion Ziemi Kujawsko-Dobrzyńskiej”.

Członkowie Sekcji Briologicznej wchodzi w skład zespołów wykonujących inwentaryzacje i dokumentacje naukowe na terenie projektowanego parku narodowego „Kanion Colca i Dolina Wulkanów” w Peru (mgr B. Cykowska), biorą także udział w przygotowywaniu planów ochrony rezerwatów. Aktywnie włączyli się w prace związane z inwentaryzacją mszaków dla celów programu Natura 2000. Dr A. Stebel przygotował opisy mszaków „naturowych” do przewodnika terenowego o zasięgu ogólnopolskim, 5 członków Sekcji prowadziło poszukiwania tych roślin w Regionalnych Dyrekcjach Lasów Państwowych w Krakowie i Szczecinku oraz w Nadleśnictwach: Katowice, Siewierz, Międzychód.

Członkowie Sekcji Fykologicznej brali udział w wykonywaniu ekspertyzy stanu środowiska przyrodniczego na podstawie flory glonów

w tzw. ciepłym kanale Dolnej Odry (prof. A. Witkowski i dr M. Bąk). Badania prowadzone były w okresie 2 lat, zlecone i finansowane przez Zespół Elektrowni „Dolna Odra”. Prof. L. Burchardt, prof. J. Mastyński oraz prof. J. Siepak brali udział w opracowaniu Operatu Wodnego Jeziora Lednica w ramach zespołu międzyuczelnianego (UAM i AR w Poznaniu).

Członkowie Sekcji Lichenologicznej biorą udział w tworzeniu planów ochrony rezerwatów: „Wąwóz Homole” (dr L. Betleja, dr R. Kościelniak), parków krajobrazowych oraz ich monitoringu – monitoring bioty porostów Bieszczadzkiego i Pienińskiego Parku Narodowego (dr R. Kościelniak, mgr J. Kozik). Współpracują z zespołami dokonującymi inwentaryzacji siedlisk i gatunków Natura 2000 w Nadleśnictwie Elbląg (dr A. Zalewska). Prowadzą stałą współpracę z Biebrzańskim Parkiem Narodowym (dr A. Kolanko).

Członkowie Sekcji Ogrodów Botanicznych i Arboretów współpracują z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Lublinie, prowadząc monitorowanie zapylenia przemysłowego powietrza w zachodniej części miasta Lublina.

GROMADZENIE, PRZECHOWYWANIE I WYMIANA ZASOBÓW GENOWYCH

Utrzymanie różnorodności form życia i zróżnicowania genetycznego ze szczególnym naciskiem na czynną ochronę i informowanie społeczeństwa o stanie zagrożenia gatunków flory polskiej jest aktywnie realizowane przez członków wielu Oddziałów PTB.

Członkowie Oddziału Krakowskiego biorą czynny udział w sporządzaniu czerwonych ksiąg/list zagrożonych wyginięciem roślin. Członkowie Oddziału Białostockiego PTB pod kierunkiem dr D. Wołkowyckiego oraz dr A. Sokołowskiego, kontynuują opracowywanie czerwonej księgi roślin Podlasia. Członkowie Sekcji Mikologicznej pracują nad czerwoną listą grzybów w Europie oraz nad grzybami zagrożonymi i chronionymi w Polsce, objętymi programem European Council for Conservation of Fungi. Członkowie Sekcji Pteridologicznej prowadzą monitoring

małych populacji kilkunastu rzadkich i ginących gatunków paprotników, w różnych regionach kraju. Gromadzą informacje nt. paprotników do II wydania Bibliografii Pteridologicznej Polski oraz prowadzą zbiór zarodników do przygotowywanego Atlasu Zarodników.

Z inicjatywy członków PTB tworzone są nowe ogrody botaniczne, które obok roli edukacyjnej i rekreacyjnej pełnią funkcję gromadzenia zasobów genowych w postaci żywych kolekcji czy banków genów. Członkowie Oddziału Kieleckiego uczestniczą w budowie Ogródu Botanicznego w Kielcach (kontynuacja prac i projektów podjętych w 2006 roku), a Oddziału Warszawskiego i Śląskiego w tworzeniu Ogródu Botanicznego na Śląsku.

Ochrona *ex situ* zasobów genowych z wykorzystaniem techniki kultur *in vitro* realizowana jest sukcesywnie przez członków Oddziału Wrocławskiego (prof. T. Nowak i prof. K. Kromer). Opracowują warunki rozmnażania *in vitro*, tworzenia stanowisk zastępczych i reintrodukcji ginących gatunków rosnących na terenie Karkonoskiego Parku Narodowego, wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze. Dotychczas z wykorzystaniem technik biotechnologicznych doprowadzono do rozmnożenia i określono metody uprawy trzech gatunków roślin: *Saxifraga nivalis*, *Cardamine resedifolia* i *Woodsia alpina*. Na stanowiska zastępcze wysadzono 2000 roślin. Projekt realizowały: Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Katedra Biologii i Ekologii Roślin Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu oraz Karkonoski Park Narodowy. We współpracy z członkami Oddziału Wrocławskiego przygotowywane są plany ochrony rezerwatowej na terenie Dolnego Śląska i reintrodukcja roślin owadożernych – *Drosera intermedia* z Bagna Borowina w Górach Izerskich.

Członkowie Oddziału Warszawskiego pracują nad wdrażaniem nowoczesnych metod przechowywania materiału roślinnego w ciekłym azocie (-196°C). Dotychczasowe wyniki badań wskazują, że techniki krioprezerwacji w połączeniu z kulturami *in vitro* pozwalają na bezpieczne i stosunkowo tanie, długoterminowe gromadzenie bioróżnorodności.

W ramach gromadzenia i wymiany zasobów genowych roślin członkowie Oddziału Skierniewickiego PTB (dr T. Kotlińska) współpracują z wieloma zagranicznymi placówkami naukowymi, m.in. w Japonii, Ukrainie, Anglii, Włoszech, Holandii, Izraelu, Czechach, Słowacji, Rosji, Niemczech, USA. W ramach współpracy z Międzynarodowym Instytutem Zasobów Genowych (IPGRI) opracowywane są materiały dotyczące zasobów genowych na terenie Europy (katalogi, klasyfikatory cech), prowadzona jest wymiana materiałów roślinnych i informacji, opracowywane są wspólne bazy danych różnych gatunków roślin, prowadzone kolekcje, waloryzacja poszczególnych gatunków. Dla wszystkich banków genów funkcjonujących w Europie ujednociany jest program komputerowy, organizowane ekspedycje naukowe, sympozja, ekspertyzy.

VI. UPOWSZECHNIANIE WIEDZY BOTANICZNEJ

Wszystkie Oddziały i Sekcje PTB w ramach upowszechniania wiedzy botanicznej wśród młodzieży szkolnej i akademickiej, ich nauczycieli oraz sympatyków Towarzystwa, brały czynny udział w organizowaniu wykładów, spotkań naukowych, prelekcji, szkoleń, wystaw, olimpiad i konkursów biologicznych, sesji i wycieczek terenowych oraz pogadanek i poradnictwa, wykorzystując do tego celu wszelkie dostępne formy propagowania wiedzy. Członkowie uczestniczyli w pracach lokalnych i ogólnopolskich fundacji, kół naukowych i klubów. Do szerokiego kręgu słuchaczy trafiają także dzięki uczestniczeniu w audycjach radiowych i programach telewizyjnych oraz zamieszczając popularno-naukowe artykuły na łamach różnych dzienników, czasopism (tę działalność praktykuje większość oddziałów) oraz w przewodnikach i książkach. Piękno przyrody polskiej w kontekście edukacyjnym przedstawiane jest również w postaci filmów. Dynamicznie funkcjonuje również, licznie odwiedzany, internetowy serwis botaniczny Lonicera. Strona internetowa PTB jest odzwierciedleniem codziennej, aktywnej działalności oddziałów i sekcji naszego Towarzystwa.

KRZEWIENIE WIEDZY WŚRÓD MŁODZIEŻY I NAUCZYCIELI. OLIMPIADY I KONKURSY

Członkowie większości Oddziałów PTB biorą czynny udział w prowadzeniu licznych szkoleń dla nauczycieli gimnazjów i liceów w zakresie ochrony środowiska, prelekcji oraz zajęć z ekologii i ochrony przyrody dla dzieci i młodzieży (Oddziały: Bydgoski, Gdański, Kielecki, Lubelski, Olsztyński, Warszawski, Szczeciński; Sekcja Lichenologiczna), prelekcji w zakresie ochrony gatunków roślin chronionych i zagrożonych wyginięciem (Oddział Lubelski) oraz wycieczek i seminariów terenowych dla uczniów i nauczycieli (Oddziały: Kielecki, Lubelski, Olsztyński). Jedną z najczęściej wykorzystywanych form upowszechniania wiedzy botanicznej są także olimpiady i konkursy, w których członkowie PTB często pełnią funkcje przewodniczących Okręgowych Komisji Olimpiad Biologicznych.

W zajęciach dla młodzieży szkół średnich, organizowanych przez członków Oddziału Toruńskiego we współpracy z Pracownią Dydaktyki Wydziału BiNoZ, w pięciu kolejnych spotkaniach, uczestniczyło w sumie około 750 osób. Poruszana problematyka to:

08.02. Rośliny z próbki: jak uzyskać i do czego wykorzystać (dr A. Trejgell i A. Stawicka – studentka V roku, członek Koła Naukowego Biotechnologii),

08.03. Migracja małych ptaków wróblowatych. Jak one to robią? (dr M. Wojciechowski),

26.04. Wpływ stresu na zdrowie psychiczne człowieka (dr B. Beszczyńska),

29.11. Hormony roślinne – co może być w tym ciekawego? (T. Turowski – student IV roku biologii, członek Koła Naukowego Biologów),

13.12. Auksyna „oczami” roślin transgenicznych (dr J. Wiśniewska).

Krzewiąc wiedzę w dziedzinie znajomości drzew i krzewów, Sekcja Dendrologiczna prowadzi prelekcje dla nauczycieli z Ośrodków Metodycznych w Gostyniu i Poznaniu oraz „zielone klasy” dla młodzieży na terenie arboretów: Przelewic, Kórnika, Rogowa, Wojsławic i Gołuchowa.

Członkowie Oddziału Lubelskiego (dr A. Dąbrowska, mgr K. Dąbrowska, mgr M. Fraszczak-Być, mgr K. Rysiak, dr G. Szymczak) prowadzą prelekcje dla szkół podstawowych i gimnazjalnych w zakresie ochrony gatunków roślin chronionych i zagrożonych wyginięciem na terenie Ogrodu Botanicznego UMCS. Służą pomocą nauczycielom w przygotowaniu materiałów dydaktycznych oraz prac olimpijskich dotyczących porostów (dr H. Wójciak).

Członkowie Oddziału Łódzkiego brali czynny udział w corocznych Festiwalach Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi. Organizowali spotkania z nauczycielami i odczyty (prof. R. Olaczek, prof. J. Hereźniak, prof. J. T. Siciński). Wspólnie z Zarządem Okręgu LOP w Częstochowie byli organizatorami VIII Konkursu Dendrologicznego w Częstochowie (prof. J. Hereźniak, dr J. Kołodziejek, dr J. Sieradzki, mgr A. Grzyl) i XXV Konkursu Dendrologicznego dla młodzieży szkół ponadpodstawowych pod hasłem „Znam drzewa i krzewy” (prof. J. T. Siciński, dr J. Kołodziejek, dr J. Sieradzki).

Członkowie Oddziału Kieleckiego brali aktywny udział w realizacji VIII Kieleckiego Festiwalu Nauki. Sprawowali również nadzór oraz otoczyli opieką merytoryczną organizację i przebieg Olimpiady Biologicznej (dla uczniów szkół średnich) na szczeblu okręgu. Przeprowadzili również wiele prelekcji i wykładów dla nauczycieli m.in. na temat zagrożenia oraz wymierania flory krajowej i lokalnej. Dr Krystyna Burkiewicz (Oddział Gdański) jest wieloletnią przewodniczącą Okręgowego Komitetu Olimpiady Biologicznej przy Oddziale Gdańskim Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. M. Kopernika oraz członkiem Komisji Wojewódzkiej w konkursach biologicznych organizowanych dla Gimnazjum przy Pomorskim Kuratorium Oświaty.

W ramach VII Zachodniopomorskiego Festiwalu Nauki członkowie Oddziału Szczecińskiego organizowali m.in. dyskusje panelowe, serie referatów i laboratoriów. Wśród nich wyszczególnić należy: „Przyrodnicze i społeczne aspekty programu europejskiego Natura 2000” (moderator dyskusji: prof. J. Jasnowska,

prelegent dr S. Jurzyk), „Jak realizuje się program ochrony Natura 2000 na Pomorzu Zachodnim” (prof. J. Jasnowska), „Zastosowanie cytometrii przepływowowej w biotechnologii roślin” (prof. E. Kępczyńska), „Wymieranie gatunków roślin we współczesnym świecie” (dr M. Myśliwy), „Rzadkie i zagrożone gatunki roślin naczyniowych Pomorza Zachodniego” (dr H. Więclaw, mgr M. Wilhelm), „Oznaczenie drzew i krzewów nagozalążkowych” (dr B. Bosiacka).

Oddział Olsztyński prowadzi mikologiczne zajęcia edukacyjne dla I klasy liceum ogólnokształcącego nt. „Nieznany świat grzybów”. Dr H. Ciecierska zorganizowała cykl wykładów z botaniki systematycznej dla podyplomowych studiów przyrody i nauczycieli ponadgimnazjalnych. Członkowie tego oddziału brali czynny udział w Olsztyńskich Dniach Nauki, organizując konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży pt. „Grzybobranie” o zasięgu lokalnym (dzieci 3–13 lat) i ogólnopolskim (za pośrednictwem internetu) oraz wystawy.

Członkowie Oddziału Śląskiego współpracują z Międzynarodowym Miasteczkiem Edukacji Ekologicznej w Rogoźniku oraz Centrum Edukacji Ekologicznej przy Pałacu Młodzieży w Katowicach, a także Polskim Klubem Ekologicznym (Okręg Górnośląski), prowadząc tam zajęcia z zakresu botaniki dla dzieci i młodzieży. Zaangażowanie w popularyzowaniu wiedzy botanicznej członków tego Oddziału przejawia się również w publikacjach zamieszczanych w wydawnictwach: *Archiwum Ochrony Środowiska*, *Chrońmy Przyrodę Ojczystą*, *Planta*, *Przyroda Górnego Śląska*, (wyd. Kubajak), a także w organizowaniu prelekcji i wycieczek botanicznych dla miłośników przyrody.

Wielu członków Sekcji ACER bierze udział w propagowaniu idei i w organizacji olimpiad biologicznych dla szkół średnich, m.in. przez członkostwo w Komitecie Głównym i Komitecie Okręgowych oraz bezpośrednie przygotowywanie młodzieży do konkursów i olimpiad biologicznych. Jak co roku, członkowie Sekcji prowadzili wykłady i laboratoria dla uczestników olimpiad biologicznych i nauczycieli, w czasie zawodów okręgowych i centralnych. Licznie

uczestniczyli w organizowanych na terenie całego kraju festiwalach nauki:

- Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki, 16.04–30.05.2007, Białystok, dr Joanna Leśniewska – wystawa fotograficzna „Zajrzyjmy do środka” (mikrofotografia botaniczna),

- Krakowski Festiwal Nauki, 2007 Kraków. dr H. Goleczyk, dr B. Płachno – udział w przygotowaniu imprez,

- Lubelski Festiwal Nauki, 22–28.09.2007, Lublin, dr K. Winiarczyk – organizator wydziałowy (BiNoZ, UMCS) Festiwalu Nauki w Lublinie, w przygotowanie i obsługę wystawy pszczelarzkiej zaangażowani byli wszyscy pracownicy Katedry Botaniki AR w Lublinie, prof. J. Bednara współuczestniczył w przygotowaniu prezentacji o kulturach *in vitro*, mgr M. Mroczek przedstawiła prezentację „Żywe czy martwe – testy żywotności komórek”,

- Poznański Festiwal Nauki i Sztuki, Poznań, prof. M. Zenkter – wykłady dla młodzieży szkolnej.

Członkowie Sekcji Paleobotanicznej zaangażowani są w prowadzenie zajęć z młodzieżą szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych z zakresu flory karbońskiej i trzeciorzędowej. W czasie zajęć przedstawiane są kopalne rośliny i warunki, w jakich żyły, omawiana jest paleogeografia i klimat danego okresu. Ilustracje stanowią mapy paleogeograficzne, rekonstrukcje i okazy kopalnych roślin, materiały zielnikowe (dr A. Kohlman-Adamska, K. Krajewska, R. Kowalski).

Członkowie Oddziału Śląskiego są zaangażowani w pracę Komitetu Okręgowej Olimpiady Biologicznej (organizowanej na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego), w tym sprawdzanie prac olimpijskich, wygłaszanie referatów dla uczniów i nauczycieli. Komitetowi przewodniczy prof. A. Herczek. Brali również udział w Ogólnopolskim Konkursie Ekologicznym, zorganizowanym w Pałacu Młodzieży w Katowicach. Członkiem jury był dr hab. A. Rostański.

W posiedzeniach naukowych Oddziału Warszawskiego i Skierniewickiego licznie uczestniczą

członkowie i sympatycy PTB, uczniowie i wykładowcy szkół średnich oraz studenci (np. Wyższej Szkoły Ekonomiczno Humanistycznej w Skierniewicach, SGGW, UW). Mgr E. Kaniewska przygotowuje młodzież z ZSSO gimnazjum nr 2. i Liceum Sportowego do olimpiad biologicznych. Młodzież uczestniczy w konkursach przyrodniczych organizowanych przez LOP.

KOŁA NAUKOWE

Członkowie PTB otaczają opieką merytoryczną koła naukowe, np. Koło Naukowe Botaników (Oddział Gdański, Skierniewicki, Śląski), Koło Naukowe Ochrony Przyrody, Sekcji Kultur *In Vitro* Koła Naukowego Studentów UAM oraz Studenckiego Koła Naukowego Fizjologów i Biotechnologów Roślin (Oddział Szczeciński), Naukowe Studenckie Koło Botaniczne (Oddziały: Gdański, Kielecki), Koło Młodzieżowe Polskiego Towarzystwa Leśnego (Oddział Lubelski), Koło Naukowe Fizjologów i Biotechnologów Roślin (Oddział Szczeciński), Koła Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego, Poznańskiego i Akademii Świętokrzyskiej (Seksja Mikologiczna). Studenckie Koło Naukowe działające przy Katedrze Botaniki Farmaceutycznej i Biotechnologii Roślin PAN prowadzi badania naukowe z zakresu biotechnologii roślin leczniczych, jego członkowie zapoznają się z systematyką i biologią badanych gatunków, ich rozmieszczeniem, zawartością metabolitów wtórnych przed wprowadzeniem ich do kultur *in vitro*. Dr Antoni Kukielka z Oddziału Lubelskiego opiekuje się Szkolnym Kołem PTL przy Zarządzie Szkół Leśnych w Biłgoraju.

SZKOLENIA, PORADNICTWO, WYKŁADY, PRELEKCJE I WYWIADY

Członkowie Sekcji PTB brali czynny udział lub byli organizatorami szkoleń oraz różnego rodzaju prelekcji tematycznych. Oddział Bydgoski organizował szkolenia dla nadleśnictw na temat gatunków i siedlisk chronionych w ramach sieci Natura 2000 (dla około 50 osób).

Członkowie Oddziału Lubelskiego prowadzą wykłady dla Uniwersytetu III Wieku (prof. J. Bednara, prof. F. Świąś, dr K. Winiarczyk), udzielają konsultacji naukowych studentom i doktorantom

(dr A. Dąbrowska, mgr K. Dąbrowska, mgr M. Fraszczak-Być, mgr K. Rysiak, dr G. Szymczak) oraz konsultacji botanicznych dla pracowników Katedry Botaniki, Katedry Botanicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej, Katedry Warzywnictwa i Roślin Leczniczych, Katedry Nasiennictwa i Szkółkarstwa, Katedry Ochrony i Kwarantanny Roślin Akademii Rolniczej w Lublinie, Zakładu Botaniki Akademii Podlaskiej w Siedlcach (prof. Z. Warakomska). Prof. Z. Warakomska prowadzi analizy pyłkowe miodów handlowych oraz od indywidualnych pszczelarzy (krajowych i zagranicznych – z Białorusi, Japonii, Mołdawii, Rumunii, Grecji, Australii). Dr P. Sugier był organizatorem warsztatów terenowych w ramach szkolenia dla doradców rolno-środowiskowych (Poleski Park Narodowy).

Członkowie Oddziału Olsztyńskiego byli prelegentami na konferencjach z cyklu „Edukacja ekologiczna” organizowanych przez Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie – cykl referatów nt. „Ochrona przyrody w Polsce północno-wschodniej”. Prof. Cz. Hołdyński jest autorem cyklu wykładów szkoleniowych zaplanowanych na lata 2007–2013 w ramach „Programu rolno-środowiskowego”. Członkowie Oddziału Olsztyńskiego zorganizowali kurs szkoleniowy przygotowujący do realizacji zadań wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej „Zastosowanie makrofitów w ocenie stanu ekologicznego jezior”, Olsztyn, 11–13 lipca 2007. Prowadzą regularne szkolenia dla pielęgniarów i lekarzy z zakresu profilaktyki grzybic i szeroko pojętej bioekologii grzybic oraz szkolenia dla pionu diagnostów laboratoryjnych wykonujących analizy mikologiczne różnych materiałów klinicznych. Udzielają porad z zakresu skażenia pomieszczeń mikotoksynami grzybów pleśniowych i ochrony roślin przed chorobami pochodzenia grzybowego.

Wielu członków Oddziału Skierniewickiego prowadziło szkolenia i poradnictwo z zakresu uprawy, ochrony przed chorobami i szkodnikami roślin sadowniczych, warzywniczych i ozdobnych dla producentów oraz działkowców. Byli także zaangażowani w przygotowanie Święta Kwiatów Owoców i Warzyw, które odbyło się

we wrześniu 2007 w Skierniewicach (organizacja wystaw, prelekcje, poradnictwo). Prof. A. Mika i dr H. Bryk uczestniczą w pracach nad propagowaniem ekologicznych metod produkcji owoców ograniczających chemizację i degradację środowiska (prowadzenie sadu ekologicznego, szkolenia, artykuły popularno-naukowe w prasie ogrodniczej).

Członkowie Oddziału Szczecińskiego uczestniczą w Komisjach Egzaminacyjnych dla Przewodników Turystyki Górskiej (dr U. Grinn) oraz szkoleniach terenowych zespołów nadleśnictw powołanych do prowadzenia inwentaryzacji siedlisk Natura 2000 w Lasach Państwowych (prof. J. Jasnowska, dr hab. L. Wołejko, dr B. Prajs).

Członkowie Sekcji Lichenologicznej prowadzili w swoich środowiskach szkolenia dla nauczycieli, służb leśnych (w Nadleśnictwie Elbląg z zakresu siedlisk Natura 2000) oraz prelekcje i warsztaty terenowe dla młodzieży szkolnej i stowarzyszeń działających na rzecz lokalnej ochrony przyrody, propagując znaczenie biocenotyczne porostów oraz ich wykorzystanie w biomonitoringu środowiska przyrodniczego. Członkowie Sekcji Dendrologicznej prowadzili wykłady i seminaria z zakresu dendrologii dla pracowników Lasów Państwowych, studentów i uczniów.

Członkowie Sekcji Ogrodów Botanicznych prowadzili prelekcje przyrodniczo-krajoznawcze wygłaszane gościnnie w Domach Kultury, szkołach oraz centrach edukacyjnych Parków Narodowych („Dereń jadalny” prelekcja w Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym Roztoczańskiego Parku Narodowego w Zwierzyńcu, 18.10.07). Liczne spotkania, połączone często z koncertami, zorganizowano w Ogrodach Botanicznych:

- Kraków: „Noc muzeów”, „Krakowskie Święto Ogrodów”, „Kolekcja storczyków”,
- Wrocław: „Majówka Tumska”, „Wrocławskie Święto Mąki”, „Światowy Dzień Serca”, „IV Dolnośląski Festiwal Dyni”, „V Dolnośląski Przegląd Folklorystyczny im. Księdza dr Jana Dzierżonia” (w Arboretum Wojsławice), „XIV Turniej Szachów Błyskawicznych”, „O Złotą Azalię” (w Arboretum w Wojsławicach), „Plenery plastyczne dla dzieci i młodzieży”,

• Rogów: „Święto wiosny”, „Święto jesieni”,

• Poznań: „Majówka w Ogrodzie Botanicznym” – impreza charytatywna na rzecz Hospicjum Palium Profesora Łuczaka,

• Warszawa: „Wystawa roślin mięsożernych”, „Dni storczyków”, „Święto niezapomnianejki”, „Wystawa kaktusów”, „Festiwal róż”, „Rośliny, Owady, Miód”, „Dni Storczyków”, „Festiwal Nauki – Uniwersytet Warszawski”,

• Arboretum Bolestraszyce: „VI Międzynarodowy Dzień Wody pod hasłem *Mokradła*, dlaczego musimy je chronić”, „VI Międzynarodowy Plener Artystyczny *Wiklina w Arboretum*”.

Członkowie Sekcji Ogródów Botanicznych byli również organizatorami szkoleń dla przewodników miejskich PTTK, celników i policjantów (Rośliny CITES) oraz zainteresowanych tworzeniem ogrodów pt. „Jak założyć ogród botaniczny lub arboretum?”.

WYCIECZKI

Wycieczki – to kolejna, ciesząca się dużą popularnością, forma krzewienia wiedzy botanicznej. Członkowie Oddziału Szczecińskiego na stałe współpracują z PTTK, organizując sesje i wycieczki przyrodnicze. Ponadto w ramach sesji terenowych 54 Zjazdu PTB oddział zorganizował 11 wycieczek botanicznych. W ramach VII Zachodniopomorskiego Festiwalu Nauki w dniach 29–30 września zorganizowano 9 wycieczek, m.in. do: Drawieńskiego Parku Narodowego, Wolińskiego Parku Narodowego, Parków Krajobrazowych Doliny Dolnej Odry, Cedyńskiego Parku Narodowego, Barlineckiego Parku Krajobrazowego, Arboretum Glinna – Przelewice, Puszczy Wkrzańskiej, Puszczy Goleniowskiej, rezerwatów Brodogóry i Dęby Wilczkowskie, rezerwatu leśno-stepowego Bielinek nad Odrą oraz do Doliny Miłości.

Oddział Kielecki zorganizował terenowe wycieczki botaniczne dla młodzieży szkolnej i studentów. Lubelski był organizatorem wycieczki dla nauczycieli przyrody i biologii, a także dla uczniów członków PTL w Lublinie do Białołęckiego Parku Narodowego, Roztoczańskiego Parku Narodowego, Poleskiego Parku

Narodowego, Nadleśnictwa Puławy i Tomaszów Lubelski (dr A. Kukiełka). Oddział Skierniewicki organizuje liczne wycieczki młodzieży szkolnej, studentów oraz ogrodników i rolników w Zakładach oraz kolekcjach Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarstwa, Instytutu Warzywnictwa oraz Leśnego Zakładu Doświadczalnego SGGW, podczas których wygłaszane są również prelekcje dla zwiedzających.

Sekcja Ogródów Botanicznych i Arboretów po raz dziewiąty zorganizowała terenowe seminarium botaniczno-krajoznawcze pt. „Ogrody włoskie oraz roślinność południowych Włoch”, w którym udział wzięło 55 osób.

WYSTAWY

Upowszechnianiu wiedzy botanicznej sprzyjają wystawy o tematyce przyrodniczej, organizowane przez członków Towarzystwa. W organizowaniu cyklicznych wystaw przoduje Sekcja Ogródów Botanicznych, która w tym roku była autorem licznych wystaw fotograficznych (np. „Przyroda i uroda Grecji”, „Storczyki”), prac malarskich o tematyce botanicznej oraz kompozycji roślinnych w Krakowie, Poznaniu, Rogowie, Arboretum w Bolestraszycach oraz Warszawie. Dzięki członkom tej Sekcji można było podziwiać wystawę poświęconą prof. Zygmuntovi Czubińskiemu (pierwszemu dyrektorowi OB UAM), wystawę zorganizowaną w 300 rocznicę urodzin Karola Linneusza pt. „Ład i piękno przyrody”, wystawę sukulentów, jabłek (pt. „Małopolska kolekcja historycznych odmian, form i ras jabłoni”), owoców, nasion, szyszek, przekrojów i skamielin, ptaków, motyli, chrząszczy, a także wyrobów z wikliny.

Wystawę roślin mięsożernych (31.09.–2.10.2007) zorganizowała dr G. Szymczak (Oddział Lubelski), a „Grzyby znane i mniej znane” – dr K. Kopczyński (Oddział Łódzki).

Dr Dariusz Sochacki (Oddział Skierniewicki) współorganizował stoisko Stowarzyszenia Producentów Ozdobnych Roślin Cebulowych na XXII Ogólnopolskiej Wystawie Lili i Kompozycji Kwiatowych w Łazienkach Królewskich w Warszawie (6–9 lipiec 2007), które zdobyło I miejsce.

INTERNETOWE UPOWSZECHNIANIE WIEDZY
BOTANICZNEJ

Zainicjowany w 2004 roku przez Oddział Szczeciński internetowy serwis botaniczny „Lonicera”, w którym przedstawiane są najnowsze odkrycia botaniczne, wydarzenia związane z botaniką i ochroną szaty roślinnej w kraju i na świecie, cieszy się dużym zainteresowaniem. Dotychczas odnotowano 86792 odsłon tej strony. Informacje o bieżącej działalności PTB zamieszczane są w „Wiadomościach Botanicznych” oraz na stronie internetowej Towarzystwa (<http://ptb.ib-pan.krakow.pl>). Swoje strony internetowe prowadzą Oddziały: Bydgoski, Poznański i Szczeciński oraz Sekcje: Historii Botaniki, Kultur Tkankowych Roślin i Lichenologiczna.

On-line dostępne są również czasopisma PTB (wejście ze strony internetowej PTB):

Acta Societatis Botanicorum Poloniae – streszczenia (wolny dostęp) i pełne teksty (do kupienia) opublikowane w latach 2005–2007,

Acta Agrobotanica – streszczenia (wolny dostęp) i pełne teksty (do kupienia) opublikowane w latach 2005–2006; streszczenia za lata 2000–2004,

Acta Mycologica – streszczenia (wolny dostęp) i pełne teksty (do kupienia) opublikowane od roku 2006,

Monographiae Botanicae – streszczenia (wolny dostęp) i pełne teksty (do kupienia) opublikowane w latach 2004–2006,

Wiadomości Botaniczne – pełne teksty (wolny dostęp) opublikowane w latach 2005–2007,

Rocznik Dendrologiczny – spis treści za lata 1926–2004, pełne teksty (wolny dostęp) opublikowane w latach 2005–2007,

Biuletyn Ogrodów Botanicznych, Muzeów i Zbiorów – spis treści za lata 1997–2005, streszczenia (wolny dostęp) w 2006.

VII. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Polskie Towarzystwo Botaniczne prowadzi działalność wydawniczą, korzystając z pomocy finansowej Ministerstwa Nauki i Informatyzacji.

W 2007 roku ukazały się następujące tomy wydawnictw Towarzystwa:

Acta Societatis Botanicorum Poloniae vol. 76 (z. 1–4)

Acta Agrobotanica vol. 60 (z. 1 i 2)

Acta Mycologica vol. 42 (1 i 2)

Monographiae Botanicae vol. 97

Wiadomości Botaniczne vol. 51 (nr 1–4)

Rocznik Dendrologiczny vol. 55

Biuletyn Ogrodów Botanicznych, Muzeów i Zbiorów vol. 16.

Członkowie PTB pełnią różne funkcje, w ramach redakcyjnych i redakcjach, w wielu wydawnictwach naukowych, nie tylko wydawanych przez nasze Towarzystwo, np.:

International Journal of Horticulture Science, Acta Cracoviensis, Acta Physiologiae Plantarum, Journal of Fruit and Ornamental Plant Research, Journal of Food, Agriculture and Environment, Vegetable Crops Research Bulletin, European Weed Society Bulletin, Folia Horticulturae, Natura Silesiae Superioris, Fragmenta Floristica et Geobotanica, Atlas of the Geographical Distribution of Fungi in Poland, Journal Applied of Genetic, Zeszyty Naukowe Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarnictwa, Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych – Postęp w Produkcji Roślin Ozdobnych, Kształtowanie Środowiska Geograficznego i Ochrona Przyrody na Obszarach Uprzemysłowionych i Zurbanizowanych, Przyroda Górnego Śląska, Rocznik Naukowy Centrum Dziedzictwa Przyrody Gór Śląska, Redakcja Ziemia Częstochowska.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA CZŁONKÓW
ODDZIAŁÓW I SEKCJI

PUBLIKACJE POPULARNO-NAUKOWE

Warakomska Z. 2007. Miód z seradeli. Pszczelarstwo 3: 19.

PODRĘCZNIKI/KSIĄŻKI

Dzwonko Z. 2007. Przewodnik do badań fitosocjologicznych”. Ser. Vademecum Geobotanicum. Wydawnictwo Sorus; Instytut Botaniki UJ, Poznań – Kraków, 304 s.

- Laska G. 2006. Tendencje dynamiczne zbiorowisk zastępczych w Puszczy Knyszyńskiej. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, 503 s.
- Piękoś-Mirkowa H., Mirek Z. 2007. Rośliny górskie. Ser. Flora Polski. MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa, 263 s.
- Stebel A. 2006. The mosses of the Beskidy Zachodnie as a paradigm of biological and environmental changes in the flora of the Polish Western Carpathians. Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego w Katowicach i Wydawnictwo Sorus, Katowice – Poznań, 348 s.
- Weryszko-Chmielewska E. (red.); [aut. Zofia Balwierz et al.] 2006. Pyłek roślin w aeroplanktonie różnych regionów Polski. Wydawnictwo Akademii Medycznej, Lublin, 191 s.
- Weryszko-Chmielewska E. (red.) 2007. Aerobiologia. Wydawnictwo Akademii Rolniczej, Lublin.
- Wojtaszek P., Woźny A., Ratajczak L. (red.) 2006. Biologia komórki roślinnej. T. 1. Struktura. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 480 s.
- Wojtaszek P., Woźny A., Ratajczak L. (red.) 2007. Biologia komórki roślinnej. T. 2. Funkcja. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, VIII + 672 s.
- Wójciak H. 2007. Porosty, mszaki, paprotniki. Ser. Flora Polski. MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa, 368 s.

Sekcja Pteridologiczna rozpoczęła wydawanie „Biuletynu Informacyjnego Sekcji Pteridologicznej”. W tym roku z numerem 1 Biuletyn został rozesłany do wszystkich członków Sekcji.

Z okazji 54 Zjazdu PTB zostały wydane:

1. „Botanika w Polsce – sukcesy, problemy, perspektywy” – streszczenia referatów i plakatów,
2. Program „Botanika w Polsce – sukcesy, problemy, perspektywy”,
3. Przewodnik sesji terenowych „Botanika w Polsce – sukcesy, problemy, perspektywy”,
4. Płyta CD – „Szczeciński Oddział Polskiego Towarzystwa Botanicznego i Botanicy Szczecina w minionym pięćdziesięcioleciu”, opracowała prof. dr hab. Janina Jasnowska,
5. Z okazji 1th International Symposium wydano: „Flora, Vegetation and Landscape of Pomerania”.

VIII. WYRÓŻNIENIA

W 2007 roku, za wybitne prace naukowe i upowszechnianie wiedzy botanicznej wyróżnienia honorowe przyznano 20 członkom Towarzystwa.

Godność Członka Honorowego PTB nadano:

- prof. Leszkowi JANKIEWICZOWI (Oddział Skierniewicki)
- prof. Tomaszowi MAJEWSKIEMU (Oddział Warszawski)
- prof. Zbigniewowi MIRKOWI (Oddział Krakowski)
- prof. Romanie IZMAIŁOW (Oddział Krakowski)
- prof. Zbigniewowi PODBIELKOWSKIEMU (Oddział Warszawski)
- prof. Waldemarowi ŻUKOWSKIEMU (Oddział Poznański)
- prof. Urlichowi DEIŁOWI (Oddział Szczeciński).

Medalem im. prof. W. Szafera wyróżniono: prof. Macieja ZENKTELERA – za całokształt osiągnięć w zakresie doświadczalnej embriologii roślin w kulturach *in vitro*, będących pionierskimi pracami na skalę światową w biotechnologii roślin (Oddział Poznański),

prof. Leona STUHLIKA – za opublikowanie dwóch tomów „Atlas of pollen and spores of the Polish Neogene” (Oddział Krakowski),

prof. Halinę PIĘKOŚ-MIRKOWĄ – za dwutomowe dzieło „Flora Polski, Atlas roślin chronionych” (Oddział Krakowski),

prof. Zbigniewa MIRKA – za dwutomowe dzieło „Flora Polski, Atlas roślin chronionych” (Oddział Krakowski).

Medalem im. prof. B. Hryniewieckiego odznaczono:

prof. Marię ŁAWRYNOWICZ – w uznaniu ogromnych zasług w dziedzinie popularyzacji wiedzy przyrodniczej w kraju i na forum międzynarodowym, ze szczególnym uwzględnieniem dziedziny mikologii (Oddział Łódzki),

prof. Krzysztofa JĘDRZEJKO – za silne zaangażowanie w popularyzację wiedzy botanicznej, szczególnie z obszaru botaniki stosowanej oraz nasycenie jej poezją (Oddział Śląski),

dr hab. Marka KUCHARCZYKA – za osiągnięcia edukacyjne i popularyzacyjne z zakresu wiedzy botanicznej, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku fotograficznego, dokumentującego piękno przyrody ojczystej (Oddział Lubelski),

dr Bożennę MACIEJEWSKĄ – za wysoce skuteczne i różnorodne formy upowszechniania wiedzy przyrodniczej wśród młodzieży i nauczycieli, we współpracy z uczelniami i instytucjami naukowymi (Oddział Warszawski),

dr Hannę WÓJCIĄK – za książkę „Porosty, mszaki, paprotniki” z serii Flora Polska oraz upowszechnianie wiedzy botanicznej i propagowanie ochrony przyrody w regionie lubelskim (Oddział Lubelski).

Laureatami Medalu im. Profesora Zygmunta Czubińskiego zostali:

dr hab. Agnieszka POPIELA – za dzieło pt. „Phytogeographic aspects of the occurrence of forest vascular plant species in Pomerania (northwest Poland)”, opublikowane w 2004 roku w serii wydawniczej *Botanische Jahrbücher für Systematik*,

dr hab. Barbara TOKARSKA-GUZIŁ – za dzieło pt. „The establishment and spread of alien plant species (kenophytes) in the flora of Poland”, wydane w 2005 roku przez Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach,

dr Adam STEBEL – za dzieło pt. „The mosses of the Beskidy Zachodnie as a paradigm of biological and environmental changes in the flora of the Polish Western Carpathians”, wydane przez Wydawnictwo Sorus w Poznaniu,

dr hab. Andrzej BRZEG – za dzieło pt. „Zespoły kserotermofilnych ziołorośli okrajkowych z klasy *Trifolio-Geranietea sanguinei* Th. Müller 1962 w Polsce”, wydane przez Bogucki Wydawnictwo Naukowe w Poznaniu.

Prof. Teresa ORLIKOWSKA otrzymała tytuł Honorowego Członka Stowarzyszenia Producentów Roślin Cebulowych w uznaniu zasług dla powstania i rozwoju SPRC oraz pracy w redakcji

Biuletynu SPRC (wrzesień 2007) (Oddział Skiernewicki).

Dr hab. Urszula BIELCZYK wyróżniona została „Nummum Memorialem Holubianum” nadanym przez Kapitułę Orderu Słowackiego Towarzystwa Botanicznego SAV w dniu 26 kwietnia 2007 roku w Bratysławie (Oddział Krakowski).

Prof. Zbigniew DZWONKO otrzymał nagrodę rektora UJ za podręcznik „Przewodnik do badań fitosocjologicznych”, Ser. *Vademecum Geobotanicum*, wyd. Sorus; Instytut Botaniki UJ, Poznań – Kraków, 2007.

Anna MIKUŁA

ZEBRANIA SEKCJI HISTORII BOTANIKI PTB W 2007 ROKU

Meetings of the Section of History of Botany of the Polish Botanical Society in the year 2007

W 2007 roku odbyły się dwa zebrania Sekcji Historii Botaniki PTB. Pierwsze miało miejsce 12 czerwca w Krakowie, a drugie 6 września podczas 54. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego w Szczecinie.

Program zebrania czerwcowego zawierał cztery referaty. Prof. dr hab. Elżbieta Kuta (Kraków) rozpoczęła posiedzenie od podzielenia się ze słuchaczami wzruszającymi wspomnieniami o dr. hab. Andrzeju Jankunie (1940–2007) – utalentowanym botaniku, człowieku o nieprzeciętnej osobowości, który był aktywnym członkiem wielu towarzystw i organizacji naukowych (także Sekcji Historii Botaniki), w których pełnił różnorodne funkcje. Podczas dyskusji wiele osób wspominało uczonego i wydarzenia z jego życia.

Drugi referat, pt. „Kwiat paproci w botanice i folklorze” wygłosiła prof. dr hab. Romana Czapik (Kraków). Mityczny kwiat paproci był związany ze świętem św. Jana i wywodzącymi się z czasów pogańskich obrzędami Sobótek. Prelegentka zebrała informacje na temat symboliki i rytuałów, które towarzyszyły jego poszukiwaniom, a także specjalnych formuł

wypowiadanych podczas zbiorów. Podjęła się także naukowego wyjaśnienia, co mogło być uważane za taki kwiat. Na przykład u długosza królewskiego (*Osmunda regalis*) szczyty liści zarodnikonosnych mogły przypominać niezwykle kwiaty. W tradycji ludowej magiczną moc przypisywano różnym częściom paproci. W Anglii podczas ustalonego ceremoniału zbierano opadające zarodniki, natomiast w Polsce specjalne znaczenie miały gatunki z rodzaju nasięźrzał (*Ophioglossum*). Ochronną moc dawały także zerwane liście, które wieszano w oknach domów. Prof. Czapiak przedstawiła ponadto przykłady z literatury i sztuki odnoszące się do Nocy Świętojańskiej i kwiatu paproci.

Następnie prof. dr hab. Tomasz Majewski (Warszawa) mówił na temat: „Pierwsze kolorowe ilustracje grzybów w naszej literaturze”. Niewielkie atlasy z miedziorytami ręcznie kolorowanymi pojawiły się już pod koniec XVIII w. W Polsce przez długi jednak czas brakowało specjalisty zajmującego się grzybami i publikacji na ten temat. Prelegent omówił historię ukazywania się kolejnych pozycji, wśród których znalazły się także ściennie tablice szkolne. Jeden ze znaczących artykułów dotyczący grzybów, zawierający klucz do oznaczania rodzajów i osiem tablic, opublikowano w „Encyklopedii Rolniczej”, a jego autorem był Feliks Berdau. Na początku XX w. pojawiły się w druku pierwsze popularne atlasy kieszonkowe grzybów, przeznaczone dla szerokiego kręgu odbiorców. Prof. Majewski wyjaśnił także przyczyny braku w tym czasie obszerniejszego dzieła o grzybach, choć kilka różnych osób planowało je wydać.

W ostatnim wystąpieniu dr hab. Piotr Köhler (Kraków) przedstawił referat pt. „Historia badań botanicznych Antarktyki”. Prelegent omówił wydarzenia i wyprawy od XVIII do XX w. z historii poznawania Antarktyki, które miały związek z botaniką. W tym okresie podejmowano różne ekspedycje, a od czasu rozpoczęcia intensywnej eksploatacji łowisk wielorybnych, botanicy podróżowali także na niektórych statkach wielorybników. W latach 1915–1945 zostały utworzone instytuty polarne i wydano pierwsze czasopisma dotyczące zagadnień polarnych. W 1961 roku

wszedł w życie Traktat Antarktyczny i stało się możliwe prowadzenie całościowych badań botanicznych Antarktyki. Prelegent przedstawił także najważniejsze odkrycia oraz nazwiska najbardziej zasłużonych badaczy. W dyskusji, która miała miejsce po referacie, prof. Maria Olech zaznaczyła, że systematyczne badania polarne rozpoczęły się dopiero od czasu utworzenia stacji polarnych w latach 60. i 70. XX w.

Podczas zebrania przeprowadzono także wybory do władz Sekcji. Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: prof. dr hab. Ludwik Frey – przewodniczący, prof. dr hab. Tomasz Majewski – wiceprzewodniczący, dr Izabela Krzeptowska-Moszkowicz – sekretarz, prof. dr hab. Bogdan Zemanek i dr hab. Piotr Köhler – członkowie Zarządu.

Po raz drugi Sekcja Historii Botaniki zebrała się w Szczecinie, a w programie znalazło się pięć referatów (Köhler 2008). Pierwszy z nich pt. „Hildegarda z Bingen – średniowieczna znawczyni przyrody” wygłosił prof. dr hab. Ludwik Frey (Kraków), omawiając życie i najważniejsze dzieła. Następne dwa wystąpienia dotyczyły botaników związanych z Poznaniem. Były to referaty: prof. Jana Kozłowskiego (Poznań) pt. „Wacław Jan Strażewicz (1889–1950) – farmaceuta, naukowiec zajmujący się botaniką stosowaną” i dr Wandy Wójtowicz (Poznań) pt. „Profesor Zygmunt Czubiński i jego wkład w poznanie flory Pomorza”. Kolejne dwa referaty odnosiły się do historii roślin użytkowych. Dr hab. Piotr Köhler mówił na temat: „Etnobotanika historyczna Żywiecczyny (na podstawie ankiety Józefa Rostafińskiego z 1883 roku)”. Natomiast dr Łukasz Łuczaj (Łódź) i mgr Wojciech M. Szymański (Pińczów) przedstawili referat pt. „Dziki rośliny w pożywieniu ludności Polski: przegląd literatury”.

LITERATURA

- KÖHLER P. 2008. Historia Botaniki podczas 54. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego w Szczecinie (3–9 września 2007). *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki* 53(1): 251–253.